

DECYZJE

DECYZJA KOMISJI (UE) 2016/1092

z dnia 15 marca 2016 r.

w sprawie pomocy państwa SA.38644 2014/C (ex 2014/NN) wdrożonej przez Francję na rzecz FagorBrandt i Groupe Brandt

(notyfikowana jako dokument nr C(2016) 1549)

(Jedynie tekst w języku francuskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag ⁽¹⁾ zgodnie z przywołanymi artykułami i uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) W dniu 26 listopada 2013 r. w związku z ukazaniem się w prasie różnych artykułów odnoszących się do możliwej interwencji Francji na rzecz przedsiębiorstwa FagorBrandt SAS (zwanego dalej „FagorBrandt”) Komisja skierowała do Francji wezwanie do udzielenia informacji. Pismem z dnia 13 grudnia 2013 r. Francja odpowiedziała, że w grudniu 2013 r. dokonano jednorazowej płatności na rzecz FagorBrandt z tytułu pożyczki z funduszu rozwoju gospodarczego i społecznego (zwanego dalej „FDES”) w wysokości 10 mln EUR.
- (2) W dniu 4 kwietnia 2014 r. wysłano nowe wezwanie do udzielenia informacji, na które Francja odpowiedziała pismami z dni 15 i 28 kwietnia 2014 r. i z dnia 13 maja 2014 r. Wezwanie to uzupełniono wezwaniem z dnia 27 czerwca 2014 r., na które Francja odpowiedziała w dniu 10 lipca 2014 r.
- (3) Na wniosek Komisji w dniu 9 lipca 2014 r. zorganizowano spotkanie z władzami francuskimi.
- (4) W związku z faktem, że płatności pożyczki dokonano przed dniem 31 grudnia 2013 r., Komisja zarejestrowała ten środek w rejestrze pomocy niezgłoszonej.
- (5) Pismem z dnia 16 września 2014 r. Komisja poinformowała Francję o swojej decyzji o wszczęciu postępowania określonego w art. 108 ust. 2 TFUE w odniesieniu do tej pomocy (zwanego dalej „formalnym postępowaniem wyjaśniającym”). W dniu 24 października 2014 r. Komisja otrzymała uwagi Francji.
- (6) Decyzję Komisji o wszczęciu postępowania (zwaną dalej „decyzją o wszczęciu postępowania”) opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽²⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag dotyczących przedmiotowych środków.

⁽¹⁾ Dz.U. C 460 z 19.12.2014, s. 66.

⁽²⁾ Zob. przypis 1.

- (7) Komisja otrzymała uwagi na ten temat od zainteresowanej osoby trzeciej. Przekazała je Francji, dając jej możliwość odniesienia się do nich, i otrzymała od niej uwagi w piśmie z dnia 26 lutego 2015 r.
- (8) W dniu 18 listopada 2014 r. i w dniu 26 lutego 2015 r. Komisja skierowała do Francji wezwania do udzielenia informacji, na które Francja udzieliła odpowiedzi odpowiednio w dniu 17 grudnia 2014 r. i w dniu 6 marca 2015 r.
- (9) W dniu 12 listopada 2015 r. odbyło się spotkanie władz francuskich i Komisji. Dnia 1 marca 2016 r. Francja przekazała Komisji dodatkowe informacje.

2. KONTEKST

2.1. Beneficjenci i chronologia zdarzeń

- (10) Przedmiotem działalności FagorBrandt jest wytwarzanie elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego, wprowadzanie do obrotu i naprawa tego sprzętu, kupno i sprzedaż części do elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego i różnego rodzaju urządzeń lub materiałów elektrycznych i elektromechanicznych. W 2013 r. spółka zatrudniała we Francji około 1 800 pracowników w czterech zakładach przemysłowych.
- (11) Wyrokiem sądu gospodarczego w Nanterre z dnia 7 listopada 2013 r. ogłoszono objęcie FagorBrandt postępowaniem upadłościowym.
- (12) Po wszczęciu postępowania upadłościowego syndyk masy upadłościowej stwierdził, że prognozy dotyczące poziomu płynności, zweryfikowane w dniu 12 listopada 2013 r. przez firmę Ernst&Young Advisory, wskazują, że od stycznia 2014 r. w spółce, której dotyczy niniejsza sprawa, wystąpi obniżenie poziomu płynności o około [...] (*) mln EUR mimo dysponowania portfelem zamówień na około [50–100] mln EUR. Ponowne uruchomienie części działalności FagorBrandt pozwoliłoby na wytworzenie dodatknych przepływów pieniężnych, a tym samym na finansowanie dalszej działalności do marca 2014 r., co spowodowałoby przełożenie ostatecznego terminu składania ofert przejęcia.
- (13) Od dnia 12 listopada 2013 r. syndyk masy upadłościowej zwracał się do banków Thémis i [...], specjalizujących się w finansowaniu przedsiębiorstw objętych postępowaniem upadłościowym, w celu uzyskania pożyczki na kwotę 10 mln EUR. W dniu 17 listopada 2013 r. bank Thémis zgodził się przyznać FagorBrandt pożyczkę w wysokości 5 mln EUR, pod warunkiem że bank [...] zaangażuje się na tych samych warunkach i że Francja przyzna FagorBrandt pożyczkę w tej samej kwocie. W dniu 18 listopada 2013 r. bank [...] odmówił przyznania pożyczki w wysokości 5 mln EUR, uznając, że przedstawione gwarancje, w szczególności zastaw na zapasach i częściach, są niewystarczające. Syndyk masy upadłościowej zwrócił się do trzeciej instytucji finansowej, banku [...], który w dniu 19 listopada 2013 r. odmówił przyznania pożyczki. Ponieważ bank Thémis wykluczył zaangażowanie przewyższające 5 mln EUR, syndyk masy upadłościowej zwrócił się w tej sprawie do międzyresortowego komitetu ds. restrukturyzacji przemysłowej.
- (14) Jednocześnie w wyniku wyroku sądu gospodarczego w Nanterre z dnia 21 listopada 2013 r. FagorBrandt uzyskało restrukturyzację finansowania na kwotę [20–50] mln EUR przy udziale grupy banków (3). Przedsiębiorstwo uzyskało również pozwolenie na wypłacenie wierzycielom posiadającym zastaw na zapasach wyrobów gotowych kwoty odpowiadającej 50 % wartości towarów w miarę zwalniania tych towarów i do zaciągnięcia pożyczki w wysokości do 15 mln EUR objętej zabezpieczeniami i uprzywilejowanej zgodnie z art. L. 622-17 kodeksu spółek handlowych (4). Pozwolenie na zastosowanie limitu w wysokości 15 mln EUR zostało udzielone z uwzględnieniem zdolności przedsiębiorstwa do spłaty pożyczki ustalonej na podstawie ekspertyzy firmy Ernst&Young Advisory.

(*) Informacja poufna.

(3) Société Générale, Natixis, CACIB, Arkea i BBVA.

(4) „I.-Zobowiązania powstałe zgodnie z przepisami prawa po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania w celu umożliwienia przeprowadzenia postępowania lub rozpoczęcia okresu obserwacji lub też zobowiązania powstałe z tytułu świadczenia na rzecz dłużnika mającego miejsce podczas tego okresu podlegają spłacie w terminie zapadalności.

II.-W przypadku braku spłaty tych zobowiązań w terminie zapadalności podlegają one spłacie jako dług uprzywilejowany przed jakimikolwiek innymi zobowiązaniami, bez względu na to, czy są one uprzywilejowane i objęte zabezpieczeniami, z wyjątkiem tych, które są uprzywilejowane zgodnie z art. L. 3253-2, L. 3253-4 i L. 7313-8 kodeksu pracy, opłat sądowych powstałych zgodnie z przepisami prawa po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania upadłościowego do celów przeprowadzenia tego postępowania oraz zobowiązań uprzywilejowanych zgodnie z art. 611-11 niniejszego kodeksu”.

- (15) W związku z tym FagorBrandt otrzymało dwie pożyczki: jedną w wysokości 5 mln EUR przyznaną przez bank Thémis w formie kredytu sezonowego ⁽⁵⁾ i drugą w wysokości 10 mln EUR przyznaną przez FDES.
- (16) Pożyczkę z FDES przyznano FagorBrandt w dniu 28 listopada 2013 r. na mocy umowy datowanej na ten sam dzień. Warunki tej pożyczki opisano w sekcji 2.2.
- (17) W następstwie przyznania tych pożyczek grupa Cevital, prowadząca działalność w sektorze rolno-spożywczym, usług, przemysłu i dystrybucji, złożyła wstępną ofertę przejęcia w dniu 17 stycznia 2014 r. Grupa Cevital zatrudnia ponad 13 000 pracowników przy skonsolidowanej wartości sprzedaży wynoszącej 2,4 mld EUR za 2013 r. Jej projekt przejęcia polegał na nabyciu aktywów FagorBrandt za pośrednictwem Exagon, spółki zależnej grupy Cevital, poprzez stworzenie nowej spółki Groupe Brandt. Wstępna oferta przewidywała wkład finansowy ze strony grupy Cevital w wysokości [20–50] mln EUR oraz otwarcie krótkoterminowej linii kredytowej i uzyskanie średnioterminowej/długoterminowej linii kredytowej bez interwencji Francji i banków.
- (18) Następnie grupa Cevital przedstawiła szereg kolejnych ofert przejęcia, aż do złożenia ostatecznej oferty z dnia 8 kwietnia 2014 r., którą sąd gospodarczy w Nanterre zatwierdził wyrokiem z dnia 15 kwietnia 2014 r.
- (19) Środki finansowe niezbędne do nabycia aktywów FagorBrandt i wznowienia działalności wynosiły 207,5 mln EUR i składały się z następujących części:
- wkład Cevital do Groupe Brandt ⁽⁶⁾ w wysokości [20–60] mln EUR ⁽⁷⁾;
 - wkład Natixis i Société Générale wynoszący łącznie [90–150] mln EUR w formie pożyczek krótkoterminowych (umowa faktoringowa na kwotę [20–60] mln EUR i kredyt w wysokości [10–20] mln EUR zabezpieczony zastawem na wyrobach gotowych); pożyczki średnioterminowe, każda na kwotę [10–20] mln EUR (zob. sekcja 2.2);
 - pożyczka z FDES w wysokości 47,5 mln EUR na rzecz Groupe Brandt, podzielona na trzy transze w kwotach odpowiednio 11,2 mln EUR w transzy A, 23,8 mln EUR w transzy B i 12,5 mln EUR w transzy C (zob. sekcja 2.3).
- (20) Zaangażowanie grupy Cevital zależało od uzyskania finansowania niezbędnego do wdrożenia planu przejęcia.
- (21) Wyrokiem z dnia 15 kwietnia 2014 r. sąd gospodarczy w Nanterre nakazał zbycie większości aktywów FagorBrandt na rzecz grupy Cevital i jej spółki zależnej Exagon za cenę 550 000 EUR. Aktywa te zostały łącznie wniesione do Groupe Brandt. W odniesieniu do reszty aktywów w wyroku nakazano również zbycie za cenę 150 002 EUR działalności obejmującej podwykonawstwo w zakresie produkcji tworzyw sztucznych, ogólną obsługę techniczną, eksploatację maszyn i działalność metrologiczną, prowadzonej w zakładzie FagorBrandt w Aizenay, na rzecz spółki Variance Technologies oraz zbycie działalności i aktywów należących do zakładu FagorBrandt w La Roche-sur-Yon na rzecz p. Pierre'a Julliena za cenę 1,50 EUR poza zapasami.

2.2. Opis pożyczek otrzymanych przez FagorBrandt

- (22) Pożyczka z FDES. Francja przyznała pożyczkę w wysokości 10 mln EUR na rzecz FagorBrandt za pośrednictwem FDES. Przyznanie tej pożyczki zostało sformalizowane rozporządzeniem ministra gospodarki i finansów z dnia 28 listopada 2013 r.
- (23) Oprocentowanie tej pożyczki ustalono na podstawie stopy EONIA powiększonej o [300–600] punktów bazowych.
- (24) Pożyczkę podzielono na dwie transze:
- transzę A w wysokości 5 mln EUR, podlegającą spłacie w ratach i zabezpieczoną takimi samymi zabezpieczeniami, jakie zastosowano w przypadku pożyczki z banku Thémis;

⁽⁵⁾ Kredyt sezonowy jest to krótkoterminowy kredyt dla przedsiębiorstw, który odpowiada potrzebom wynikającym z działalności okresowej, a więc z sezonowego charakteru zakupów i produkcji lub sprzedaży przedsiębiorstw.

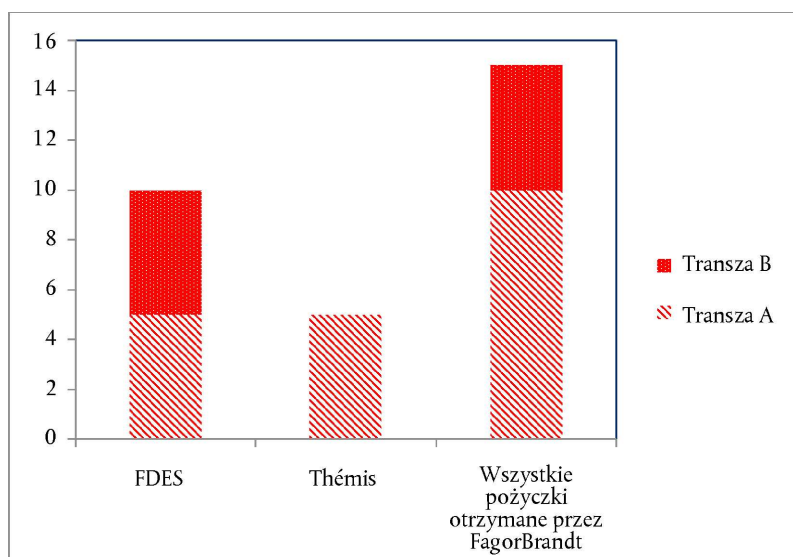
⁽⁶⁾ Pierwotnie pod firmą Electrom SAS.

⁽⁷⁾ Kwota [...] mln EUR w formie zastrzyku kapitałowego i kwota [...] mln EUR na powierniczym rachunku bieżącym uzależniona pod względem zapadalności od uzyskania finansowania bankowego i od udziału FDES.

- b) transzę B w wysokości 5 mln EUR, podlegającą spłacie w całości do upływu terminu zapadalności przypadającego na koniec marca 2014 r. i objętą następującymi zabezpieczeniami:
- zastaw rzeczowy pierwszorzędny bez przeniesienia posiadania na zapasach części oraz zastaw na prawie do podlegającej zwrotowi wierzytelności wobec Eurofactor z tytułu rachunku powierniczego, który również ma charakter pierwszorzędny; zabezpieczenia te mają charakter *pari passu* w odniesieniu do transzy A oraz pożyczki w wysokości 5 mln EUR przyznanej przez bank Thémis,
 - zastaw drugorzędny na prawie do dochodu ze zbycia nieruchomości zlokalizowanej w Lyonie, będącej przedmiotem zobowiązania do sprzedaży za kwotę [10–20] mln EUR.
- (25) Pożyczka przyznana przez Thémis. Pożyczka z banku Thémis w wysokości 5 mln EUR została udzielona na następujących warunkach:
- a) oprocentowanie równe stopie EONIA powiększonej o [300–600] punktów bazowych;
 - b) spłata w stałych ratach miesięcznych w wysokości 1 mln EUR na koniec grudnia 2013 r., 1 mln EUR na koniec stycznia 2014 r., 1 mln EUR na koniec lutego 2014 r. i 2 mln EUR na koniec marca 2014 r.;
 - c) zabezpieczenie uprzywilejowane zgodnie z art. L. 622-17 kodeksu spółek handlowych i obejmujące:
 - (i) zastaw rzeczowy na zapasach wyrobów gotowych z przeniesieniem posiadania przy minimalnym stanie zapasów o wartości 5 mln EUR do końca grudnia 2013 r., 4 mln EUR do końca lutego 2014 r. i 3 mln EUR do końca marca 2014 r.;
 - (ii) zastaw rzeczowy na zapasach części (o wartości brutto [10–20] mln EUR) bez przeniesienia posiadania;
 - (iii) zastaw pierwszorzędny na rachunku powierniczym Eurofactor.

Wykres 1

Porównanie pożyczki z FDES w wysokości 10 mln EUR i pożyczki z banku Thémis

Źródło: Komisja.

- (26) Pożyczka z FDES została udzielona na rzecz FagorBrandt przez Natixis w imieniu Francji na mocy umowy z dnia 28 listopada 2013 r.
- (27) Transza A pożyczki została zwrócona w całości zgodnie z terminami zapadalności przewidzianymi w umowie pożyczki, to jest w dniu 31 grudnia 2013 r., w dniu 31 stycznia 2014 r., w dniu 28 lutego 2014 r. i (kwota pozostająca do spłaty) w dniu 31 marca 2014 r.

- (28) Transza B miała być zwrócona najpóźniej do dnia 31 marca 2014 r. w formie jednorazowej płatności w wysokości 5 mln EUR. Pismem z dnia 27 marca 2014 r. syndyk masy upadłościowej zwrócił się o odroczenie płatności transzy B do dnia 30 kwietnia 2014 r., ponieważ płatność ta spowodowałaby ujemny przepływ pieniężny wynoszący [0–5] mln EUR na koniec marca 2014 r. Zdaniem syndyka masy upadłościowej sytuacja ta doprowadziłaby do ogłoszenia likwidacji sądowej przedsiębiorstwa. Francja zgodziła się na przesunięcie tego terminu zapadalności o jeden miesiąc, a więc na dzień 30 kwietnia 2014 r. Francja potwierdziła, że kwota pozostająca do spłaty wynosząca 3,5 mln EUR została spłacona w dniu 25 kwietnia 2014 r.

2.3. Opis pożyczek otrzymanych przez Groupe Brandt

- (29) Pożyczka z FDES. Francja przyznała pożyczkę w wysokości 47,5 mln EUR na rzecz Groupe Brandt za pośrednictwem FDES. Przyznanie tej pożyczki zostało sformalizowane rozporządzeniem ministra gospodarki i finansów z dnia 10 kwietnia 2014 r., a umowę pożyczki podpisano 24 kwietnia 2014 r. Pożyczka miała zostać wykorzystana na potrzeby w zakresie przepływów pieniężnych i na sfinansowanie przejętych aktywów.
- (30) Pożyczkę tę podzielono na trzy transze w kwotach odpowiednio 11,2 mln EUR (transza A), 23,8 mln EUR (transza B) i 12,5 mln EUR (transza C). Określono następujące warunki zwrotu pożyczki: transza A – do dnia 31 października 2015 r.; transza B – w 14 równych płatnościach kwartalnych, z których pierwsza miała nastąpić do dnia 31 stycznia 2015 r. i ostatnia do dnia 30 kwietnia 2018 r.; transza C – w 3 równych płatnościach – do dnia 30 kwietnia 2015 r., do dnia 30 kwietnia 2016 r. i do dnia 30 kwietnia 2017 r.
- (31) Przyjęta stopa procentowa jest równa stopie EURIBOR powiększonej o 3 % rocznie w przypadku transzy A, powiększonej o 3,5 % rocznie w przypadku transzy B i powiększonej o 4,25 % rocznie w przypadku transzy C.
- (32) Transze B i C pożyczki, wynoszące łącznie 36,3 mln EUR, zostały wypłacone w dniu 28 kwietnia 2014 r. Transza A w wysokości 11,2 mln EUR została wypłacona w dniu 4 lipca 2014 r.
- (33) Pożyczki z Natixis i Société Générale. Banki Natixis i Société Générale udzieliły każdy po jednej pożyczce w wysokości [5–10] mln EUR. Każda z tych dwóch pożyczek składała się z dwóch transz: transzy A w wysokości [1–5] mln EUR i transzy B w wysokości [3–6] mln EUR. Warunki tego finansowania są identyczne z warunkami zastosowanymi w odniesieniu do transz A i B pożyczki z FDES.

Wykres 2

Części składowe trzech pożyczek przyznanych przez FDES, Société Générale i Natixis

[...]

Źródło: Komisja.

- (34) Według Francji pożyczka z FDES obejmowała zabezpieczenia na łączną kwotę 150 mln EUR. Francja uzyskała zabezpieczenia przyznane przez spółkę będącą pożyczkobiorcą, Groupe Brandt (zastaw na rachunkach papierów wartościowych Brandt France, zastaw na zaliczkach Groupe Brandt) oraz zabezpieczenia przyznane przez Exagon (gwarancja Exagon, zastaw na rachunkach papierów wartościowych Groupe Brandt, zastaw na zaliczkach Exagon). Pożyczce z FDES towarzyszyły również następujące zobowiązania dotyczące zabezpieczeń: zastaw na znakach towarowych i patentach, zastaw na umowie licencyjnej [...], zastaw na przyszłych dywidendach, które mają być wypłacane przez [...] od 2017 r., oraz hipoteki na nieruchomościach w Cergy, w Orleanie i w Vendôme. Całość zabezpieczeń stanowi gwarancję w odniesieniu do wkładów Société Générale i Natixis. W przypadku transz A i B trzech wkładów średnioterminowych zabezpieczenia mają charakter pierwszorzędny i *pari passu* w odniesieniu do inwestorów prywatnych, natomiast w przypadku transzy C pożyczki z FDES zabezpieczenia mają charakter drugorzędny. W zamian za to transza C charakteryzuje się krótszym okresem spłaty, wyższą stopą rentowności i priorytetowym pierwszym terminem zapadalności w razie przedterminowej spłaty.
- (35) Termin zapadalności transzy A został ustalony na dzień 31 października 2015 r. Transzę B należy spłacić do dnia 30 kwietnia 2018 r. W odniesieniu do transzy C jej płatności będą natomiast dokonywane w trzech terminach zapadalności, tj. w 2015 r., 2016 r. i 2017 r.

2.4. Umorzenie zadłużenia z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych

- (36) W informacji z dnia 28 kwietnia 2014 r. Francja wspomniała o ewentualnym umorzeniu długów z tytułu ubezpieczeń społecznych i podatków obciążających FagorBrandt na kwotę 3 mln EUR.

3. OCENA DOKONANA PRZEZ FRANCJĘ PRZED PRZYJĘCIEM DECYZJI O WSZCZĘCIU POSTĘPOWANIA

- (37) W odniesieniu do pożyczek z FDES Francja uznała, że pierwsza pożyczka z FDES została przyznana na warunkach rynkowych, biorąc za punkt odniesienia pożyczkę przyznaną przez prywatną instytucję kredytową. Francja powołała się w szczególności na jednoczesne udzielenie pożyczki z banku Thémis i na warunki tej pożyczki. Jeżeli chodzi o drugą pożyczkę z FDES, Francja uznała, że udzielono jej na zasadach rynkowych ze względu na wiarygodność biznesplanu grupy Cevital, rozmiary inwestycji realizowanych przez ogół prywatnych podmiotów rynkowych, zastosowane stopy procentowe i wartość uzyskanych zabezpieczeń.
- (38) W odniesieniu do ewentualnego umorzenia zadłużenia z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych na kwotę 3 mln EUR. Francja uznała, że umorzenie to dotyczyło FagorBrandt i jego spółek zależnych. Kwota ta stanowiła dług powstały podczas postępowania zbiorowego, a jego uregulowanie miało być zapewnione w ramach likwidacji na tych samych zasadach co pozostałe długi grupy, niezależnie od rodzaju działalności podmiotów obejmujących.

4. WĄTPLIWOŚCI WYRAŻONE W DECYZJI O WSZCZĘCIU POSTĘPOWANIA

- (39) W dniu 16 września 2014 r. Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające.
- (40) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja wyraziła wątpliwości dotyczące zarówno kwalifikacji analizowanych środków, jak i ich ewentualnej zgodności z zasadami pomocy państwa dla przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji ⁽⁸⁾.

4.1. Uznanie środków za pomoc państwa

- (41) W odniesieniu do dwóch pożyczek z FDES wątpliwości Komisji dotyczyły występowania korzyści gospodarczej oraz, w przypadku jej potwierdzenia, kwoty odpowiadającej tej korzyści.

4.1.1. Pożyczka z FDES w wysokości 10 mln EUR

- (42) W odniesieniu do przyznania pierwszej pożyczki z FDES Komisja zauważyła, że jedynie transza A tej pożyczki została objęta takimi samymi zabezpieczeniami jak pożyczka przyznana przez bank Thémis. Komisja zauważyła również, że transza B nie została objęta takimi samymi zabezpieczeniami, chociaż stopa procentowa była taka sama. Ponadto z informacji przedstawionych przez Francję wynika, że prywatny pożyczkodawca zgodził się zaangażować jedynie na kwotę 5 mln EUR. W związku z tym wydaje się, że transza B pożyczki z FDES i odpowiadające jej ryzyko dla Francji stanowią korzyść dla FagorBrandt, ponieważ szereg prywatnych wierzycieli, skądinąd specjalizujących się w finansowaniu przedsiębiorstw objętych postępowaniem zbiorowym, odmówiło przyznania na rzecz FagorBrandt pożyczki w kwocie powyżej 5 mln EUR na danych warunkach i uznało, że odpowiednie zabezpieczenia były niewystarczające w odniesieniu do ryzyka. Biorąc pod uwagę, że transza B pożyczki została objęta słabszymi zabezpieczeniami, wiązała się ona z większym ryzykiem dla FDES. W normalnych warunkach rynkowych FDES musiałyby więc zażądać wyższej stopy procentowej.
- (43) Komisja stwierdziła zatem na tym etapie, że transza B pożyczki z FDES stanowiła korzyść, której nie przyznałby pożyczkodawca prywatny.

⁽⁸⁾ Zob. przypis 1.

4.1.2. Pożyczka z FDES w wysokości 47,5 mln EUR

- (44) Komisja miała wątpliwości związane ze zgodnością przyznania tej nowej pożyczki na rzecz Groupe Brandt z testem prywatnego inwestora.
- (45) *Wartość zabezpieczeń.* Zdaniem Francji zabezpieczenia w wysokości 150 mln EUR obejmowały transze A i B pożyczki w ten sam sposób jak w przypadku pożyczek z banków Société Générale i Natixis.
- (46) Komisja zauważyła jednak, że Francja nie przedstawiła żadnych informacji dotyczących oszacowania wartości zabezpieczeń. Na etapie decyzji o wszczęciu postępowania Komisja nie była w posiadaniu informacji na temat metody zastosowanej do ich wyceny (takich jak wartość księgowa netto, wartość rynkowa itd.). Ponadto Komisja zauważyła, że instytucje bankowe Société Générale i Natixis zastosowały te zabezpieczenia tylko w odniesieniu do ich średnioterminowego finansowania na kwotę [5–10] mln każda, co dało łączną kwotę [10–20] mln EUR, podczas gdy pożyczka z FDES wynosiła 47,5 mln EUR.
- (47) *Poziom rentowności pożyczki.* Pożyczka charakteryzuje się dwoma różnymi stopami rentowności w zależności od transzy. Komisja uznała orientacyjnie, że przy zastosowaniu przepisów komunikatu Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych ⁽⁹⁾ (zwanego dalej „komunikatem z 2008 r.”) przyjęta stopa powinna wynosić co najmniej 0,53 % (stopa bazowa we Francji w okresie od stycznia do lipca 2014 r.) plus 650–1 000 punktów bazowych (dla przedsiębiorstwa z ratingiem CCC) w zależności od wartości przypisanej zabezpieczeniom, a więc powinna wynosić 7,03–10,53 %.
- (48) Komisja brała również pod uwagę inne podejście, oparte na danych z Bloomberg i Capital IQ, które prowadziło do uzyskania stóp procentowych przewyższających stopy obliczone na podstawie komunikatu z 2008 r.
- (49) Wydaje się więc, że niezależnie od przyjętej metody obliczania, stopa pożyczki z FDES była niższa niż byłaby stopa ustalona na warunkach rynkowych.
- (50) Na etapie decyzji o wszczęciu postępowania Komisja uznała w związku z tym, że warunki udzielenia pożyczki z FDES mogły stanowić korzyść na rzecz Groupe Brandt.

4.1.3. Umorzenie zadłużenia z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych

- (51) W przeciwieństwie do stanowiska Francji zdaniem Komisji umorzenie zadłużenia z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych może być uznane za umorzenie długów publicznych i może pociągać za sobą przyznanie korzyści na rzecz FagorBrandt poprzez umożliwienie mu zmniejszenia jego obciążeń.

4.2. Badanie w zakresie zgodności

- (52) W odniesieniu do zgodności środków z zasadami pomocy państwa Komisja uznała, że mającą zastosowanie podstawę prawną stanowią wytyczne wspólnotowe dotyczące pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw z 2004 r. ⁽¹⁰⁾ (zwane dalej „wytycznymi z 2004 r.”). Na tej podstawie Komisja wyraziła wątpliwości związane (i) z kwalifikowaniem się beneficjenta do skorzystania z wytycznych z 2004 r. oraz (ii) przestrzeganiem zasady „pierwszy i ostatni raz”. Ponadto Komisja stwierdziła, że Francja nie przedstawiła żadnej analizy zgodności środków objętych postępowaniem wyjaśniającym: przedstawiła wprawdzie biznesplan na lata obrotowe 2014–2016, który mógł ewentualnie zawierać wskazówki dotyczące przywrócenia rentowności, ale nie stanowił planu restrukturyzacji. W szczególności nie zawierał elementów wymaganych w pkt 35 i 36 wytycznych z 2004 r. (takich jak badanie rynku, opis okoliczności, które doprowadziły do trudności przedsiębiorstwa, scenariusze oparte o najkorzystniejsze, najmniej korzystne i pośrednie założenia).

⁽⁹⁾ Dz.U. C 14 z 19.1.2008, s. 6.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 244 z 1.10.2004, s. 2.

4.2.1. Kwalifikowanie się beneficjenta: przedsiębiorstwo zagrożone w rozumieniu wytycznych z 2004 r.

- (53) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja nie zakwestionowała faktu, że FagorBrandt spełniało kryteria uznania go za przedsiębiorstwo zagrożone określone w pkt 10 wytycznych z 2004 r.
- (54) Komisja uważała jednak, że nie jest w stanie sprawdzić, czy trudności FagorBrandt dotyczyły tylko tej spółki, mimo jej przynależności do grupy Fagor, i czy w związku z tym warunki określone w pkt 13 wytycznych z 2004 r. zostały spełnione.
- (55) Ponadto pkt 12 wytycznych z 2004 r. stanowi: „nowoutworzone przedsiębiorstwo nie kwalifikuje się do pomocy na ratowanie lub restrukturyzację [...]. Dotyczy to na przykład sytuacji, gdy nowe przedsiębiorstwo powstaje z likwidacji poprzedniego lub nawet, gdy przejmuje tylko jego aktywa”. W odniesieniu do Groupe Brandt, spółki utworzonej w dniu 15 stycznia 2014 r., Komisja miała wątpliwości co do uznania za nowe przedsiębiorstwo spółki, która nabyła stosunkowo dużą część aktywów w zagrożonym przedsiębiorstwie, zapewne aby prowadzić tę samą działalność.

4.2.2. Przestrzeganie zasady „pierwszy i ostatni raz”

- (56) Komisja miała również wątpliwości dotyczące przestrzegania zasady „pierwszy i ostatni raz” określonej w sekcji 3.3 wytycznych z 2004 r. FagorBrandt uzyskało już bowiem pomoc na restrukturyzację w 2008 r. ⁽¹¹⁾. W związku z tym przedsiębiorstwo nie może *a priori* skorzystać z nowego środka pomocy na ratowanie lub na restrukturyzację przed 2018 r. Komisja wyjaśniła, że zmiana statusu własnościowego przedsiębiorstwa będącego beneficjentem po przyznaniu pożyczki w żadnym razie nie zwalnia z przestrzegania tej zasady, ponieważ w takim przypadku najprawdopodobniej chodzi nadal o to samo przedsiębiorstwo.

4.2.3. Ciągłość gospodarcza

- (57) Ponadto Komisja przypominała utrwalone orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, z którego wynika, że obowiązek zniesienia pomocy niezgodnej z rynkiem zewnętrznym, który nakłada na państwo członkowskie decyzja Komisji, ma na celu przywrócenie stanu pierwotnego. Cel ten uznaje się za osiągnięty, jeżeli beneficjent dokonał zwrotu wspomnianej pomocy i tym samym utracił korzyść uzyskaną na rynku w stosunku do swoich konkurentów ⁽¹²⁾. Ponadto zgodnie z orzecznictwem obowiązek odzyskania pomocy można rozszerzyć na nową spółkę, której dawna spółka przekazała określone aktywa, w przypadku gdy przekazanie to umożliwi stwierdzenie ciągłości gospodarczej pomiędzy obydwoma spółkami ⁽¹³⁾. Nie można zatem wykluczyć rozszerzenia obowiązku odzyskania pomocy na inny podmiot, pod warunkiem ustalenia, że podmiot ten faktycznie korzysta z przedmiotowej pomocy z uwagą na zachowanie ciągłości gospodarczej między obydwoma podmiotami.
- (58) W niniejszej sprawie wydaje się, że pomoc przyznana na rzecz FagorBrandt poprzez udzielenie mu pożyczki w wysokości 10 mln EUR oraz umorzenie zadłużenia z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych sprzyja Groupe Brandt, które, jak się wydaje, kontynuuje działalność gospodarczą FagorBrandt. Wydaje się bowiem, że spełnionych jest łącznie szereg warunków wskazujących na ciągłość gospodarczą między FagorBrandt i Groupe Brandt ⁽¹⁴⁾: w szczególności przejście prawie całości rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych i prawnych szeregu spółek należących do grupy Fagor we Francji, przejście ponad dwóch trzecich pracowników, prowadzenie tej samej działalności produkcyjnej z wykorzystaniem tych samych znaków towarowych i stosowanie tej samej ekonomicznej logiki działalności.
- (59) Ponadto Komisja ma wątpliwości dotyczące do tego, czy pomoc ta, a także pomoc przyznana bezpośrednio na rzecz Groupe Brandt poprzez pożyczkę w wysokości 47,5 mln EUR, mogła stanowić korzyść dla Cevaltal i Exagon, które przejęły wyżej wspomniane aktywa FagorBrandt za pośrednictwem spółki zależnej Groupe Brandt.

⁽¹¹⁾ Decyzja Komisji 2013/283/UE z dnia 25 lipca 2012 r. w sprawie pomocy państwa SA.23839 (C 44/2007) ze strony Francji na rzecz przedsiębiorstwa FagorBrandt (Dz.U. L 166 z 18.6.2013, s. 1).

⁽¹²⁾ Wyroki Trybunału Sprawiedliwości z dnia 4 kwietnia 1995 r. w sprawie C-348/93 Komisja przeciwko Włochom, ECLI:EU:C:1995:95, pkt 24, 26 i 27, z dnia 4 kwietnia 1995 r. w sprawie C-350/93 Komisja przeciwko Włochom, ECLI:EU:C:1995:96, pkt 19, 21 i 22 oraz z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie C-277/00 Niemcy przeciwko Komisji, ECLI:EU:C:2004:238, pkt 74, 75 i 76.

⁽¹³⁾ Wyrok Sądu z dnia 28 marca 2012 r. w sprawie T-123/09 Ryanair przeciwko Komisji, ECLI:EU:T:2012:164, pkt 155.

⁽¹⁴⁾ Zob. decyzja Komisji z dnia 17 września 2008 r., Pomoc państwa N 321/08, N 322/08 i N 323/08 – Grecja – Sprzedaż niektórych aktywów Olympic Airlines/Olympic Airways Services (Dz.U. C 18 z 23.1.2010, s. 9).

5. ODPOWIEDŹ FRANCJI DOTYCZĄCA DECYZJI O WSZCZĘCIU POSTĘPOWANIA

5.1. Uznanie środków za pomoc państwa

5.1.1. Pożyczka z FDES w wysokości 10 mln EUR

- (60) W przeciwieństwie do opinii wyrażonej przez Komisję w decyzji o wszczęciu postępowania Francja uważa, że zabezpieczenia transzy B pożyczki nie są słabsze niż zabezpieczenia transzy A, lecz że są one co najmniej tak samo solidne.
- (61) Jak bowiem opisano w art. 10 umowy pożyczki z dnia 28 listopada 2013 r., transza A została objęta zabezpieczeniami, które miały charakter *pari passu* w odniesieniu do pożyczki w wysokości 5 mln EUR przyznanej przez Thémis i które przedstawiały się następująco:
- zastaw rzeczowy na zapasach wyrobów gotowych z przeniesieniem posiadania przy minimalnym stanie zapasów o wartości 5 mln EUR do końca grudnia 2013 r., 4 mln EUR do końca lutego 2014 r. i 3 mln EUR do końca marca 2014 r.;
 - zastaw rzeczowy na zapasach części (o wartości brutto [10–20] mln EUR) bez przeniesienia posiadania;
 - zastaw pierwszorzędny na rachunku powierniczym Eurofactor.
- (62) Transza B została objęta następującymi zabezpieczeniami:
- zobowiązanie do przekazania, w wysokości kwoty transzy, dochodu ze zbycia nieruchomości zlokalizowanej w Lyonie, będącej przedmiotem zobowiązania do sprzedaży za kwotę [10–20] mln EUR lub alternatywnie zobowiązanie do ustanowienia hipoteki pierwszorzędnej na tej nieruchomości;
 - zastaw rzeczowy na zapasach części (o wartości brutto [10–20] mln EUR) bez przeniesienia posiadania;
 - zastaw pierwszorzędny na rachunku powierniczym Eurofactor.
- (63) Transza B została zatem objęta, poza zabezpieczeniami wymienionymi w lit. b) i c) identycznymi jak w przypadku transzy A i pożyczki z Thémis, zastawem drugorzędym na prawie do dochodu ze zbycia nieruchomości zlokalizowanej w Lyonie, będącej przedmiotem zobowiązania do sprzedaży za kwotę [10–20] mln EUR. Nieruchomość ta była także przedmiotem ekspertyzy, w której jej wartość rynkową na dzień 31 grudnia 2012 r. wyceniono na kwotę [15–25] mln EUR jako nieruchomości niezajętej i na kwotę [15–25] mln EUR jako nieruchomości użytkowanej. Powyższe elementy wskazują, że wartość nieruchomości w związku ze zobowiązaniem do sprzedaży, wynosząca [10–20] mln EUR, stanowi faktycznie wartość minimalną.
- (64) Chociaż zastaw na prawach stanowiący zabezpieczenie transzy B pożyczki FDES w wysokości 5 mln EUR miał charakter drugorzędny, był on w znacznym stopniu wystarczający do zabezpieczenia tej transzy, biorąc pod uwagę fakt, że wierzyciel pierwszorzędny otrzymał to zabezpieczenie tylko w odniesieniu do kwoty 5 mln EUR.
- (65) Wynika z tego, że jeżeli część zabezpieczeń przyznanych w ramach transzy B różni się od zabezpieczeń przyznanych w ramach transzy A, nie są one słabsze dzięki istnieniu zastawu na aktywach o wartości znacznie przekraczającej wartość pożyczki.
- (66) Francja podkreśla ponadto, że pożyczka ta została w całości zwrócona w kwietniu 2014 r.

5.1.2 Pożyczka z FDES w wysokości 47,5 mln EUR

- (67) *Zabezpieczenia.* Następnie Francja omawia szczegółowo zabezpieczenia, które przedstawiła w swoim piśmie z dnia 10 lipca 2014 r. jako zabezpieczenia opiewające na łączną kwotę 150 mln EUR. Francja przedstawia zatem informacje uzupełniające i ekspertyzy potwierdzające tę kwotę.
- (68) *Stopa procentowa.* Francja uważa, że wyliczenia Komisji są błędne, tak jak błędne są wnioski, które Komisja wyciąga na podstawie tych wyliczeń.

- (69) Po pierwsze Komisja przyjęła jako punkt wyjścia fakt, że spółka Electrom, obecnie Groupe Brandt, posiadałaby rating CCC. Francja uważa, że rating taki jest nieuzasadniony. Jak potwierdzają bowiem poświadczane przez KPMG skonsolidowane sprawozdania za 2013 r., grupa Cevital, do której należy Groupe Brandt, znajduje się w szczególnie dobrej sytuacji finansowej.
- (70) Francja uważa zatem, że te bardzo solidne dane umożliwiłyby grupie Cevital, jeżeli skorzystałaby w tym celu z usług w agencji ratingowej, uzyskanie bardzo korzystnego ratingu, co najmniej A lub nawet AA. Francja uważa w każdym razie, że z komunikatu z 2008 r. wynika jednoznacznie, iż stopa przyjęta w odniesieniu do pożyczki w wysokości 47,5 mln EUR odpowiada kategorii przedsiębiorstwa o sytuacji finansowej mieszczącej się w zakresie od poziomu „niskiego” (B) do „zadowolającego” (BB). Niewątpliwie sytuacja finansowa grupy Cevital nie jest w żaden sposób porównywalna do sytuacji finansowej przedsiębiorstwa z ratingiem CCC.
- (71) Francja przypomina ponadto, że prywatni pożyczkodawcy również uczestniczyli w finansowaniu Groupe Brandt. Ci prywatni pożyczkodawcy, Société Générale i Natixis, zgodzili się na udzielenie pożyczek na rzecz Groupe Brandt z marżami w wysokości [0–5] % i [0–5] %. Fakt ten sam w sobie wystarczy, aby wykazać, że wyliczenie „rynkowej” stopy procentowej przedstawione w decyzji o wszczęciu postępowania (mieszczące się w zakresie od 7,03 % w motywie 49 do 17,77 % w motywie 50 decyzji o wszczęciu postępowania) jest błędne.
- (72) Ponadto stopy procentowe w przypadku transz A i B pożyczki z FDES zostały ustalone na podstawie stóp procentowych mających zastosowanie do transz A i B pożyczek przyznanych przez banki Société Générale i Natixis. Ci dwaj inwestorzy prywatni stanowią wyraźny punkt odniesienia dla transz A i B pożyczki z FDES. Transze A i B pożyczki z FDES zostały przyznane jednocześnie z transzami pożyczek ze strony tych banków i na porównywalnych warunkach: warunki przyznania transz A i B pożyczki z FDES są zatem bezsprzecznie zgodne z warunkami rynkowymi ⁽¹⁵⁾.
- (73) W odniesieniu do transzy C pożyczki z FDES Francja przyznaje, że ta transza nie została przyznana na tych samych warunkach co pożyczki z strony banków. Mimo to również w przypadku tej transzy pożyczki z banków stanowią wskazówkę dotyczącą stopy rynkowej bez potrzeby wchodzenia w szczegółowe wyliczenie przedstawione przez Komisję w motywach 49 i 50 decyzji o wszczęciu postępowania. Ponadto transza C pożyczki z FDES jest objęta takimi samymi zabezpieczeniami jak transze A i B (pożyczki FDES i pożyczek z banków), ale jedynie w charakterze zabezpieczeń drugorzędnych, co wystarcza do zabezpieczenia wspomnianej transzy C. Aby zrekompensować charakter dodatkowy transzy C w stosunku do transz A i B pod względem zabezpieczeń, należy odnotować, że transza C jest objęta znacznie wyższą stopą procentową niż transze A i B, a mianowicie marża wynosi [0–5] % (w porównaniu do [0–5] % i [0–5] % odpowiednio w przypadku transzy A i transzy B). Dodatkowo transza C charakteryzuje się również bardziej napiętym harmonogramem spłat i krótszym okresem spłaty niż pozostałe transze. Ponadto pierwszy termin zapadalności transzy C jest priorytetowy względem transz A i B pożyczki FDES i pożyczek z banków prywatnych w razie dobrowolnej lub obowiązkowej przedterminowej spłaty, co stanowi o uprzywilejowaniu transzy C w stosunku do transz A i B.
- (74) Podsumowując, Francja uważa, że pożyczka z FDES w wysokości 47,5 mln EUR przyznana przez Francję, w tym transza C, jest objęta zabezpieczeniami, które są zdecydowanie wystarczające, oraz stopą procentową zgodną z testem prywatnego inwestora.

5.1.3. Umorzenie zadłużenia z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych

- (75) Francja uważa, że błędnie zinterpretowano fakty, które przedstawiła w odniesieniu do zadłużenia z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych nagromadzonego przez FagorBrandt podczas okresu obserwacji, który rozpoczął się po wszczęciu postępowania upadłościowego.
- (76) Francja wyjaśnia bowiem, że, jak ma to zawsze miejsce w przypadku przedsiębiorstw objętych postępowaniem upadłościowym, spółka FagorBrandt z pomocą syndyka masy upadłościowej kontynuowała swoją działalność, dzięki czemu wszyscy pracownicy (lub ich część) są nadal zatrudnieni (przez co należne są składki na ubezpieczenie społeczne), oraz że działalność ta może generować zobowiązania podatkowe. W niniejszej sprawie chodzi o obciążenia socjalne, jak również o obciążenia podatkowe (w szczególności podatki dotyczące szkolenia zawodowego, przygotowania zawodowego, biur) ujęte w pasywach spółki. Zobowiązania te są uprzywilejowane zgodnie z art. L. 622-17 kodeksu spółek handlowych, a zatem powinny zostać spłacone przed jakimkolwiek innymi zobowiązaniami, bez względu na to, czy są one uprzywilejowane i objęte zabezpieczeniami, z wyjątkiem tych, które są uprzywilejowane zgodnie z art. L. 3253-2, L. 3253-4 i L. 7313-8 kodeksu pracy, opłat sądowych powstałych zgodnie z przepisami prawa po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania upadłościowego do celów przeprowadzenia tego postępowania oraz zobowiązań uprzywilejowanych zgodnie z art. 611-11 kodeksu spółek handlowych. Art. L. 622-17 kodeksu spółek handlowych przewiduje bowiem, że w przypadku niespłacenia w terminie zapadalności przedmiotowe zobowiązania muszą zostać spłacone priorytetowo przed jakimkolwiek innym zobowiązaniem.

⁽¹⁵⁾ Zob. wyrok Sądu z dnia 12 grudnia 2000 r. w sprawie T-296/97 Alitalia przeciwko Komisji, ECLI:EU:T:2000:289, pkt 81.

- (77) Stosowanie art. L. 622-17 kodeksu spółek handlowych, które zdaniem Francji jest rozpowszechnione w przypadku większości postępowań upadłościowych i które jest nieodłącznie związane z ułatwieniem kontynuowania działalności przedsiębiorstwa, nie może być interpretowane jako umorzenie długów.
- (78) Podczas okresu obserwacji spółka w dalszym ciągu spłacała swoje obowiązki socjalne i podatkowe, jednak część z tych obciążeń nie była wymagalna w momencie likwidacji i została włączona w pasywa za okres obserwacji spółki. Według informacji udzielonych przez likwidatora kwota obciążeń podatkowych pozostająca do spłaty mogłaby zostać pokryta ze środków uzyskanych w ramach likwidacji FagorBrandt. Jeżeli chodzi o obowiązki socjalne obejmujące koszty związane z trwającą restrukturyzacją zatrudnienia (zwolnienia), będą one w dalszym ciągu spłacane według zasad mających zastosowanie w tego rodzaju sprawach i określonych przez francuskie przepisy prawne związane z postępowaniami zbiorowymi, bez możliwości udzielenia na tym etapie pełnej gwarancji zwrotu. W każdym razie umorzenie nie miało miejsca, a pokrycie zadłużenia z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych odbyło się odpowiednio do ich uprzywilejowania przewidzianego w kodeksie spółek handlowych.
- (79) Wspomniane zadłużenie z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych powstało zatem w najzwyczajniejszy sposób przewidziany w ramach postępowania upadłościowego, jak ma to zwykle miejsce w państwach członkowskich.

5.2. Badanie w zakresie zgodności

- (80) Francja nie przedstawiła żadnego badania w zakresie zgodności ani w odpowiedzi na decyzję o wszczęciu postępowania, ani w trakcie postępowania.

6. UWAGI ZAINTERESOWANYCH OSÓB TRZECICH I UWAGI FRANCJI

6.1. Uwagi zainteresowanej osoby trzeciej

- (81) Komisja otrzymała uwagi od tylko jednej zainteresowanej osoby trzeciej, która przedstawiła je w dniu 19 stycznia 2015 r. i która chciała pozostać anonimowa.
- (82) Na wstępie zainteresowana osoba trzecia uważa, że przedmiotowy środek pomocy jest niezgodny z art. 107 TFUE i z wytycznymi z 2004 r.
- (83) Jak bowiem twierdzi zainteresowana osoba trzecia, wszystko wskazuje na to, że od ponad 10 lat beneficjent, tj. FagorBrandt, nie mógłby utrzymać się na rynku bez otrzymywanych kolejno środków pomocy państwa niezgodnych z rynkiem wewnętrznym, a zwłaszcza bez wyroku sądu gospodarczego w Nanterre, które doprowadziło do redukcji długu oraz nabycia aktywów FagorBrandt przez Elco Holding Limited i Fagor Electro-domésticos po cenie niższej niż cena rynkowa w 2002 r., a także bez pomocy na restrukturyzację przyznanej włoskiej spółce zależnej oraz pomocy na restrukturyzację przyznanej w 2008 r. w kwocie 31 mln EUR. Zdaniem zainteresowanej osoby trzeciej trudności finansowe przedsiębiorstwa będącego beneficjentem wynikają z jego niezdolności do przyjęcia wiążących środków restrukturyzacyjnych, w przeciwieństwie do jego konkurentów.

6.1.1. Uznanie środków za pomoc państwa

- (84) Zainteresowana osoba trzecia wyjaśnia przede wszystkim, że jej zdaniem nie ma wątpliwości co do tego, że umorzenie zadłużenia z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych stanowi pomoc państwa przyznaną przy użyciu zasobów państwowych i wpływającą na konkurencję na rynku oraz na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (85) Nie ma również wątpliwości co do tego, że dwie pożyczki z FDES pochodzą z zasobów państwowych przyznanych w sposób selektywny konkretnemu przedsiębiorstwu.
- (86) Zainteresowana osoba trzecia przedstawia następnie argumentację odnoszącą się do korzyści gospodarczej przyznanej poprzez dwie pożyczki z FDES.

- (87) W odniesieniu do pożyczki w wysokości 10 mln EUR zainteresowana osoba trzecia podkreśla, że pożyczka ta została przyznana w czasie, w którym prywatni inwestorzy odmówili przyznania beneficjentowi pożyczki w wysokości przekraczającej 5 mln EUR na tych samych warunkach. Sam ten fakt dowodzi, że nie dochowano zgodności z testem prywatnego inwestora. Ponadto zabezpieczenia transzy B tej samej pożyczki były niższe od zabezpieczeń pożyczki przyznanej przez prywatnego inwestora. Pożyczka powinna zatem zostać przyznana z zastosowaniem wyższej stopy procentowej. Co więcej, bezwarunkowo zatwierdzono przesunięcie terminu zwrotu transzy B pożyczki o jeden miesiąc.
- (88) W odniesieniu do pożyczki w wysokości 47,5 mln EUR zainteresowana osoba trzecia zgłasza zastrzeżenia co do stosowności przyznania pożyczki w tej kwocie i na tych warunkach przedsiębiorstwu z ratingiem CCC z punktu widzenia inwestora prywatnego.
- (89) Ponadto zainteresowana osoba trzecia zgadza się z uwagami Komisji dotyczącymi faktu, że środki pomocy wpływają na konkurencję na rynku i na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Przedsiębiorstwo musiałyby bowiem zostać poddane likwidacji, jeżeli termin zwrotu transzy B pożyczki z FDES w wysokości 10 mln EUR nie zostałyby przesunięty, w związku z czym wpływ na strukturę konkurencji na rynku jest niebagatelny. Powyższe stwierdzenie nabiera jeszcze większej wagi przy uwzględnieniu rozmiaru i znaczenia beneficjenta na francuskim rynku sprzętu gospodarstwa domowego.

6.1.2. Badanie w zakresie zgodności

- (90) Zainteresowana osoba trzecia podkreśla fakt, że przedsiębiorstwu będącemu beneficjentem przyznano już w październiku 2008 r. pomoc na restrukturyzację w kwocie 31 mln EUR (na którą Komisja zezwoliła w dniu 25 lipca 2012 r. ⁽¹⁶⁾), wobec czego zasada „pierwszy i ostatni raz” określona w wytycznych z 2004 r. nie została zachowana. Ponieważ argument ten jest słuszny jedynie w przypadku ciągłości gospodarczej między FagorBrandt i Groupe Brandt, zainteresowana osoba trzecia zwraca szczególną uwagę na następujące kwestie: nowy właściciel nabył prawie wszystkie rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywa niematerialne i prawne przedsiębiorstw należących do FagorBrandt we Francji, Groupe Brandt zatrudnia dziś ponad dwie trzecie pracowników poprzedniego przedsiębiorstwa, prowadzi tę samą działalność gospodarczą i posiada podobną produkcję, a ponadto większość kierownictwa pozostała na stanowiskach.
- (91) Zainteresowana osoba trzecia wskazuje, że nawet przy założeniu braku ciągłości gospodarczej między dwoma podmiotami dwa z trzech środków stanowiących pomoc państwa nadal naruszałyby zasadę „pierwszy i ostatni raz”.
- (92) Podobnie przy założeniu, że Groupe Brandt zostałyby uznane za nowo powstałe przedsiębiorstwo, środki pomocy państwa byłyby całkowicie niezgodne z wytycznymi z 2004 r.
- (93) W odniesieniu do kryterium ograniczenia pomocy do ścisłego minimum zainteresowana osoba trzecia przypomina, że przedsiębiorstwo będące beneficjentem należy do grupy Cevital, której skonsolidowana wartość sprzedaży za 2013 r. wyniosła 2,4 mld EUR. W związku z tym wyraża ona zdziwienie, że Francja nie przedstawiła obszerniejszych informacji na temat możliwości grupy Cevital, jeżeli chodzi o zaradzenie trudnościom przedsiębiorstwa będącego beneficjentem wewnątrz grupy.
- (94) W wytycznych z 2004 r. wskazano, że pomoc na restrukturyzację nie może być stosowana w celu sztucznego utrzymywania przedsiębiorstwa na rynku. Sytuacja ta może mieć miejsce w szczególności w sytuacji sektora, w którym występuje znaczna strukturalna nadmierna zdolność produkcyjna i w którym beneficjent utrzymuje się wyłącznie dzięki kolejnym środkom pomocy państwa. Zainteresowana osoba trzecia stwierdza bowiem, że w 2012 r. FagorBrandt charakteryzowało się niedostatecznym poziomem wykorzystania zdolności produkcyjnej (57 %) w porównaniu do reszty rynku (82 %).
- (95) W związku z tym wydaje się, że przywrócenie rentowności przedsiębiorstwa będącego beneficjentem jest niepewne, ponieważ z jednej strony rynek jest skrajnie konkurencyjny, a z drugiej strony grupa Cevital nie ma żadnego doświadczenia w tym sektorze w Europie. Niewielkie doświadczenie tej grupy w zakresie badań i rozwoju odzwierciedla trudności w stworzeniu rzeczywistych synergii.
- (96) Zainteresowana osoba trzecia wyraża zdziwienie faktem, że Francja nie przedstawiła planu restrukturyzacji wraz z dokładnym harmonogramem, podczas gdy w wytycznych z 2004 r. wskazuje się, że plan restrukturyzacji powinien zostać przedstawiony w rozsądnych ramach czasowych.

⁽¹⁶⁾ Zob. przypis 11.

- (97) Ponadto zainteresowana osoba trzecia podkreśla zakłócenie konkurencji, jakie niewątpliwie będzie wynikiem przedmiotowych środków. Zainteresowana osoba trzecia opracowała bowiem kosztowny program restrukturyzacji finansowany ze jej środków własnych. Wysiłki te przyniosłyby większe korzyści, jeżeli przedsiębiorstwo będące beneficjentem nie zajmowałoby znacznej części rynku dzięki pomocy publicznej. Większy wolumen sprzedaży pozwoliłby wówczas zainteresowanej osobie trzeciej na zwiększenie poziomu wykorzystania zdolności produkcyjnej i zmniejszenie kosztów jednostkowych z korzyścią dla konsumentów. Brak środków wyrównawczych wydaje się zatem nieuzasadniony.

6.2. Uwagi Francji

6.2.1. Kontekst

- (98) Po pierwsze, Francja zaprzecza istnieniu pomocy w formie redukcji długu lub zezwolenia przez sąd gospodarczy w Nanterre na nabycie aktywów za cenę niższą od ceny rynkowej. Przypomina w tym względzie, że to twierdzenie zainteresowanej osoby trzeciej nie jest oparte na żadnym elemencie faktycznym i że decyzja podjęta przez sąd gospodarczy w Nanterre nie wiąże się z przekazaniem zasobów państwowych.
- (99) W odniesieniu do pomocy uzyskanej przez Brandt Italia Francja podkreśla, że Komisja nałożyła na FagorBrandt środki wyrównawcze celem zapewnienia zgodności tej pomocy z rynkiem wewnętrznym⁽¹⁷⁾. Miało to miejsce również w przypadku uzyskanej przez FagorBrandt pomocy na restrukturyzację, którą Komisja zatwierdziła z zastrzeżeniem przyznania środków wyrównawczych⁽¹⁷⁾. Usiłując zobrazować fakt, że przedmiotowy środek wpisuje się w wyraźną praktykę wyznaczoną w ramach poprzednich środków wsparcia publicznego, osoba trzecia odnosi się zatem w rzeczywistości do środków, które nie stanowiły pomocy państwa lub co do których, w związku z zastosowaniem środków wyrównawczych, nie stwierdzono wpływu na rynek wewnętrzny.
- (100) W odniesieniu do interwencji grupy Cevital Francja podkreśla fakt, że biznesplan został opracowany w ramach nowej strategii przemysłowej i handlowej, której skutkiem i przedmiotem ma być innej struktury niż FagorBrandt. Strategia ta obejmuje w szczególności [...]. Francja uważa, że wiarygodność tego biznesplanu pozwoliła na przekonanie wszystkich inwestorów prywatnych, w tym Natixis i Société Générale, do finansowania odnośnych projektów. Francja dodaje, że [...] stanowi trwałe rozwiązanie obecnego problemu niskiego poziomu wykorzystania zdolności produkcyjnej, o którym wspomniała osoba trzecia.
- (101) Francja wyjaśnia, że działalność przemysłowa grupy Cevital obejmowała już segment elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego: w 2013 r. grupa rozpoczęła budowę przemysłowego zakładu produkcji elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego w Algierii. Grupa Cevital nie prowadziła zatem działalności jedynie w zakresie montażu, jak twierdzi zainteresowana osoba trzecia. Grupa cieszy się także silną pozycją negocjacyjną w zakresie zakupu surowców. Według Francji istnieje zatem istotna komplementarność między działalnością grupy Cevital a przejęciem znaków towarowych o dużej renomie.

6.2.2. Uznanie środków za pomoc

- (102) Francja przypomina, że zadłużenie z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych powstałe w ramach postępowania upadłościowego wynika z mechanizmu stosowanego powszechnie w tego typu postępowaniach. Ponadto Francja zaprzecza, że dokonano rozłożenia zadłużenia z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych z korzyścią dla Groupe Brandt.
- (103) W odniesieniu do pożyczki z FDES na kwotę 10 mln EUR. Francja ponownie wskazuje, że została ona przyznana jednocześnie z pożyczką przyznaną przez bank Thémis i że Francja przyjęła za punkt odniesienia warunki określone przez ten bank. Transzę A pożyczki z FDES udzielono na zasadzie *pari passu* w odniesieniu do tej prywatnej pożyczki pod względem opłat, warunków spłaty i zabezpieczeń. Zdaniem Francji transza B również miała charakter *pari passu* w odniesieniu do tej samej pożyczki pod względem opłat, spłaty pełnej kwoty do upływu terminu zapadalności w zamian za dodatkowe zabezpieczenia. Francja uważa, że przesunięcie w czasie terminu zwrotu pożyczki wspomniane przez osobę trzecią stanowi powszechną praktykę stosowaną w ramach zwykłych relacji między przedsiębiorstwami prywatnymi.

⁽¹⁷⁾ Ibidem.

- (104) W odniesieniu do pożyczki w wysokości 47,5 mln EUR. Francja uważa, że kwota ta nie jest nadmiernie wysoka, ponieważ sytuacja finansowa grupy Cevital jest solidna (zbliżona raczej do ratingu finansowego AA niż CCC, który wskazywała osoba trzecia). Francja podkreśla fakt, że pożyczkę tę należy rozpatrywać w kontekście całości kwot przyznanych przez inwestorów prywatnych, a więc przez Société Générale i Natixis. Francja ponownie podkreśla wiarygodność i istotność przyznanych zabezpieczeń. Ponadto Francja przypomina, że nie ma konieczności przedstawienia przykładu oferty instytucji finansowej, ponieważ w niniejszej sprawie finansowanie przez inwestorów prywatnych faktycznie miało miejsce.

7. OCENA ŚRODKÓW POMOCY

- (105) Komisja ma wątpliwości co do kwalifikacji i zgodności trzech środków: (i) pożyczki z FDES w wysokości 10 mln EUR; (ii) pożyczki z FDES w wysokości 47,5 mln EUR; i (iii) umorzenia zadłużenia z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych.

7.1. Ocena dotycząca istnienia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE

- (106) Komisja musi zbadać, czy środki objęte postępowaniem wyjaśniającym mogą stanowić pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- (107) Artykuł 107 ust. 1 TFUE stanowi, że „wszelka pomoc przyznawana przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi”.
- (108) Na podstawie wspomnianego przepisu uznanie środka za pomoc państwa zakłada, że zostały spełnione łącznie następujące warunki: (i) środek pochodzi z zasobów państwowych; (ii) środek jest selektywny; (iii) środek stanowi przyznanie korzyści gospodarczej jego beneficjentowi i (iv) środek zakłóca konkurencję lub grozi jej zakłóceniem i może wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

7.1.1. Występowanie zasobów państwowych i kryterium przypisania środków

- (109) Pożyczki z FDES zostały udzielone na mocy rozporządzenia ministra gospodarki i finansów, którego wykonanie powierzono dyrektorowi generalnemu ds. skarbu państwa. Odnośne środki finansowe pochodzą ze specjalnego rachunku skarbu państwa, a zwroty kwoty głównej i odsetek trafiają także do budżetu Francji. Podpisanie umowy pożyczki, wypłatę pożyczki i zarządzanie pożyczką zapewnia w imieniu Francji bank Natixis na podstawie umowy podpisanej między Natixis i Francją.
- (110) Umorzenie zadłużenia z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych wiązało się z natury rzeczy z użyciem zasobów publicznych. Zakładało ono rezygnację z dochodów przez Francję, a tym samym miało bezpośredni wpływ na jej budżet.
- (111) W związku z tym Komisja stwierdza, że środki objęte postępowaniem wyjaśniającym wiążą się z użyciem zasobów państwowych i można je przypisać Francji.

7.1.2. Sелеktywność

- (112) Komisja stwierdza, że pożyczki objęte postępowaniem wyjaśniającym zostały przyznane na rzecz FagorBrandt i spółki będącej beneficjentem przejęcia aktywów FagorBrandt i Groupe Brandt. Chociaż zadaniem FDES jest udzielanie pożyczek na rozwój gospodarczy i społeczny na warunkach przewidzianych w okólniku z dnia 26 listopada 2004 r. ⁽¹⁸⁾ dotyczącym działań państwa w zakresie zapobiegania trudnościom w przedsiębiorstwach i postępowania w przypadku ich wystąpienia, który reguluje funkcjonowanie FDES, przyznawanie pożyczek przez FDES zawsze wiąże się z badaniem poszczególnych przypadków. Warunek dotyczący selektywności jest zatem spełniony.

⁽¹⁸⁾ JORF z 1.12.2004.

- (113) Biorąc pod uwagę informacje zgromadzone w trakcie szczegółowego badania, a zwłaszcza odpowiedź Francji na decyzję o wszczęciu postępowania, wydaje się natomiast, że umorzenia zadłużenia z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych dokonano w zwykłych ramach prawnych mających zastosowanie do przedsiębiorstw objętych postępowaniem upadłościowym, które generują tego rodzaju zadłużenie. FagorBrandt zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie wobec przedsiębiorstw objętych postępowaniem upadłościowym w dalszym ciągu opłacało swoje obciążenia socjalne i podatkowe podczas okresu obserwacji, jednak część tych obciążeń nie była wymagalna w momencie likwidacji i wobec tego została włączona w pasywa za okres obserwacji FagorBrandt. W ramach likwidacji FagorBrandt obciążenia te zostaną spłacone w należytej kolejności zgodnie z art. L. 622-17 kodeksu spółek handlowych. Wydaje się zatem, że nie doszło do umorzenia obciążeń podatkowych i socjalnych z korzyścią dla FagorBrandt, lecz do działania zgodnego z ogólnymi ramami mającymi zastosowanie do przedsiębiorstw objętych postępowaniem upadłościowym. W związku z tym Komisja stwierdza, że FagorBrandt nie zostało potraktowane w sposób selektywny poprzez umorzenie zadłużenia z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych.
- (114) Komisja stwierdza zatem, że pożyczki z FDES stanowiły selektywne środki pomocy. Nie przyznano natomiast selektywnego środka na rzecz FagorBrandt w formie umorzenia zadłużenia z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych.

7.1.3. Występowanie korzyści gospodarczej

- (115) Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w celu dokonania oceny, czy dany środek państwowy stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, należy określić, czy przedsiębiorstwo będące jego beneficjentem odnosi korzyść gospodarczą, której by nie uzyskało w normalnych warunkach rynkowych⁽¹⁹⁾.
- (116) Korzyść gospodarcza występuje, gdy sytuacja finansowa przedsiębiorstwa ulega poprawie w wyniku interwencji państwa. Interwencja organu publicznego nie musi jednak stanowić przyznania korzyści beneficjentowi tej interwencji, a zatem nie stanowi pomocy, jeżeli realizuje się ją w normalnych warunkach rynkowych, tzn. jeżeli organ publiczny postąpił tak jak postąpiłby inwestor prywatny w podobnej sytuacji. W związku z tym istnienie znaczących inwestycji o takim samym charakterze, dokonanych w tym samym czasie co interwencja Francji przez podmioty prywatne, które podejmują podobne ryzyko (*pari passu*), może wskazywać, że Francja postąpiła jak inwestor prywatny.

7.1.3.1. Kontekst polityczny, w którym przyznano dwie pożyczki z FDES

- (117) Od początku rząd francuski zapewniał o tym, że będzie wspierał FagorBrandt za wszelką cenę i bez względu na kwotę prywatnych środków finansowych ostatecznie przyznanych w formie pożyczki na rzecz FagorBrandt⁽²⁰⁾. Przykładowo dwa dni przed wszczęciem postępowania upadłościowego, w dniu 5 listopada 2013 r. rząd francuski oświadczył: „Należy uczynić wszystko, aby utrzymać działalność przemysłową grupy z sektora elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego Fagor, której działalność we Francji jest przyszłościowa”⁽²¹⁾. W dniu 6 listopada 2013 r. minister właściwy ds. ożywienia gospodarczego wyjaśnił, że „rząd pragnie uratować jak największą liczbę zakładów przemysłowych i miejsc pracy FagorBrandt” oraz że zostanie zwołane posiedzenie centralnej rady zakładowej w sprawie przyszłości grupy⁽²²⁾. W dniu 19 grudnia 2013 r. minister właściwy ds. ożywienia gospodarczego stwierdził podczas wizyty w jednej z fabryk FagorBrandt: „Naszym celem jest zorganizowanie przejęcia i pokazanie, że to przedsiębiorstwo jest sprawne. [...] Państwo uniemożliwi agresywnym inwestorom przejęcie grupy tylko dla jej znaków towarowych i patentów”. W dniu 22 stycznia 2014 r. rząd francuski wyjaśnił z kolei: „Wniesiona przez grupę Cevital oferta, która jest obecnie najbardziej obiecująca pod względem społecznym i przemysłowym [...], powinna zostać ulepszona do czasu rozprawy przed sądem gospodarczym przewidzianej na dzień 13 lutego”⁽²³⁾.
- (118) W dniu 11 kwietnia 2014 r. w komunikacie prasowym ministra gospodarki, ożywienia gospodarczego i cyfryzacji, opublikowanym po decyzji sądu gospodarczego w San Sebastián (Hiszpania), która umożliwiła zbycie znaków towarowych FagorBrandt na rzecz grupy Cevital, wyjaśniono: „Rząd od początku stał po stronie FAGOR BRANDT i w ramach jego przejęcia wesprze finansowo tę ofertę, aby zapewnić stabilność działalności przemysłowej i ochronę miejsc pracy”.

⁽¹⁹⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 29 czerwca 1999 r. w sprawie C-256/97 DMT, ECLI:EU:C:1999:332, pkt 22.

⁽²⁰⁾ <http://www.lefigaro.fr/societes/2013/12/19/20005-20131219ARTFIG00567-arnaud-montebourg-au-chevet-de-fagorbrandt.php>: *Le Figaro*, 19.12.2013, „Arnaud Montebourg au chevet de FagorBrandt”.

⁽²¹⁾ <http://fr.reuters.com/article/frEuroRpt/idFRL5N0IQ3HR20131105>: Reuters, 5.11.2013 r., „Fagor a un avenir en France, dit Montebourg”.

⁽²²⁾ <http://fr.reuters.com/article/frEuroRpt/idFRL5N0IR2A|20131106>: Reuters, 6.11.2013 r., „FagorBrandt – Le gouvernement veut sauver un maximum d'emplois”.

⁽²³⁾ <http://www.planet.fr/revue-du-web-fagorbrandt-loffre-de-reprise-devrait-pouvoir-etre-amelioree-montebourg.538024.1912.html>: *La Tribune*, 22.01.2014 r., „FagorBrandt: l'offre de reprise devrait pouvoir être améliorée”.

- (119) W dniu 14 kwietnia 2014 r. w nowym komunikacie prasowym ministra gospodarki, ożywienia gospodarczego i cyfryzacji oraz ministra pracy, zatrudnienia i dialogu społecznego, opublikowanym tym razem po decyzji sądu gospodarczego w Nanterre zezwalającej na przejęcie FagorBrandt przez grupę Cevital, ogłoszono: „Minister będzie nadal skupiał się na ponownym uruchomieniu wszystkich zakładów”.
- (120) W związku z tym Komisja zauważa, że na każdym etapie postępowania sądowego Francja publicznie i konsekwentnie pokazywała swoją determinację, aby zapewnić ciągłość gospodarczą FagorBrandt w celu ratowania działalności gospodarczej i zatrudnienia, do których to celów nie mógłby się odwołać prywatny inwestor i które stoją w sprzeczności z rzekomą racjonalnością transakcji pożyczkowych. Ponadto Komisja przypomina, że aktywa Fagor Electrodomeísticos (objęte postępowaniem ochronnym w Hiszpanii od października 2013 r.), które wcześniej były powiązane ze FagorBrandt, zostały nabyte przez grupę CATA-CAN bez jakiegokolwiek wsparcia publicznego. Grupa ta przejęła produkcję przemysłową elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego we wrześniu 2014 r.
- (121) Ponadto zobowiązanie grupy Cevital do nabycia FagorBrandt zależało od uzyskania środków finansowych, w tym drugiej pożyczki z FDES.

7.1.3.2. Pożyczka z FDES w wysokości 10 mln EUR

- (122) Jak wyjaśniono w sekcji 2.2, pożyczki publiczne (FDES) i prywatne (Thémis) zostały przyznane na takich samych warunkach w przypadku transzy A (5 mln EUR), w przeciwieństwie do transzy B.
- (123) W trakcie postępowania zbiorowego dwa banki prywatne ⁽²⁴⁾ odmówiły przyznania pożyczki w wysokości 5 mln EUR ponieważ ustaliły one, że z uwagi na poziom ryzyka zabezpieczenia nie były wystarczające. Przyznania pożyczki w kwocie powyżej 5 mln EUR odmówił również bank Thémis. Znaczący jest fakt, że wszystkie zaangażowane podmioty prywatne wykluczyły zaangażowanie przewyższające 5 mln EUR, nawet pomimo tego, że specjalizują się w udzielaniu wsparcia przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji. Odroczenie terminu zwrotu transzy B o jeden miesiąc potwierdza analizę ryzyka przeprowadzoną przez pożyczkodawców prywatnych ⁽²⁵⁾. FDES wyraziło natomiast zgodę na zaangażowanie w wysokości 10 mln EUR, a następnie 47,5 mln EUR, i to pomimo opóźnienia w płatności transzy B.
- (124) Ponadto pożyczka w wysokości 10 mln EUR z FDES jest równie rentowna, co przyznana przez Thémis pożyczka opiewająca na dwa razy mniejszą kwotę (5 mln EUR). Komisja również zwraca uwagę na fakt, że Francja nie zakwestionowała tego punktu w swojej odpowiedzi na decyzję o wszczęciu postępowania, mimo że sprawa dotyczyła jednej z głównych wątpliwości zgłoszonych przez Komisję w decyzji o wszczęciu postępowania.
- (125) Udzielając transzy B pożyczki z FDES, Francja przyznała korzyść gospodarczą, jakiej nie przyznałby inwestor prywatny, a na pewno nie przyznałby jej na takich samych warunkach.
- (126) Transza B została objęta zabezpieczeniami, które, chociaż nie były niskie (część z nich miała charakter pierwszorzędny), nie mogą być jednak uznane za wysoki z uwagi na to, że transza B jest w tym względzie konkurencyjna wobec transzy A pożyczek z FDES i z Thémis (w zakresie zabezpieczeń pierwszorzędnych) i zajmuje niższą pozycję w odniesieniu do zastawu na nieruchomości. Zabezpieczenia można zatem uznać za standardowe w świetle komunikatu z 2008 r.
- (127) Mając na uwadze sytuację finansową FagorBrandt w momencie przyznania pożyczki, należy uznać je za przedsiębiorstwo z ratingiem CCC w rozumieniu komunikatu z 2008 r.
- (128) Wobec braku elementów pozwalających zakwestionować stopy procentowe określone w komunikacie z 2008 r. Komisja uważa, że stopę procentową na warunkach rynkowych można obliczyć na podstawie tego komunikatu na poziomie 7,03 % (stopa referencyjna Francji w momencie udzielenia pożyczki wynosząca 0,53 % + 650 punktów bazowych).
- (129) W świetle swojej dotychczasowej praktyki Komisja uważa, że kwota pomocy równa jest różnicy między stopą procentową obliczoną zgodnie z komunikatem z 2008 r. (7,03 %) zastosowaną do kwoty głównej pożyczki wynoszącej 10 mln EUR a stopą procentową zastosowaną przez Francję (5–10 %) w odniesieniu do kwoty głównej pożyczki wynoszącej 10 mln EUR; różnica ta została obliczona dla okresu, podczas którego kwota ta pozostawała do dyspozycji FagorBrandt ⁽²⁶⁾.

⁽²⁴⁾ [...] i [...].

⁽²⁵⁾ Transza B została zwrócona na koniec kwietnia 2014 r. zamiast na koniec marca. Kary za zwłokę przewidziane w umowie z FDES zostały zapłacone zgodnie z postanowieniami umowy.

⁽²⁶⁾ Korzyść gospodarcza = $0,0703 \times 10\,000\,000 - [0,05 - 0,10] \times 10\,000\,000$.

7.1.3.3. Pożyczka z FDES w wysokości 47,5 mln EUR

- (130) Pożyczka z FDES w wysokości 47,5 mln EUR została podzielona na trzy transze: transzę A w wysokości 11,2 mln EUR, transzę B w wysokości 23,8 mln EUR i transzę C w wysokości 12,5 mln EUR. Pożyczki z Société Générale i z Natixis wynosiły 7,5 mln EUR każda i obie były podzielone na dwie transze: transzę A w wysokości 2,4 mln EUR i transzę B w wysokości 5,1 mln EUR.
- (131) *Zabezpieczenia.* Z uwagi na informacje przedstawione przez Francję w związku z decyzją o wszczęciu postępowania wydaje się, że wartość zabezpieczeń na nieruchomościach była ostatnio przedmiotem niezależnej ekspertyzy, według której wartość ta wynosi [30–50] mln EUR. Ponadto Groupe Brandt kupiła za kwotę [20–30] mln EUR znaki towarowe będące w posiadaniu Fagor Irlande. Inne zabezpieczenia nie zostały objęte niezależnymi analizami, które mogłyby umożliwić Komisji ocenę ich jakości. W związku z tym Komisja uważa, że zabezpieczenia mogą zostać uznane za standardowe w świetle komunikatu z 2008 r.
- (132) *Stopy procentowe.* W odpowiedzi na decyzję o wszczęciu postępowania Francja stwierdza, że Komisja błędnie przyznała Groupe Brandt rating CCC, ze względu na fakt, że przedsiębiorstwo to wchodziło w skład grupy Cevital, która posiada rating BB, a nawet B. Argument ten jest co najmniej zaskakujący. Grupa Cevital nie jest powiem ani pożyczkobiorcą, ani zyrantem pożyczki z FDES. Fakt, że Grupa Cevital cieszy się na tyle dobrą sytuacją finansową, aby otrzymać rating BB, a nawet B, może ewentualnie uspokoić instytucje finansowe mogące udzielić pożyczki spółce zależnej grupy Cevital, ale w żaden sposób nie zabezpiecza ryzyka ocenianego na kategorię CCC, jakie odnosi się do Groupe Brandt. Z tego względu, jeżeli uznać argument Francji, według którego zdolność kredytową Groupe Brandt należy oceniać w świetle zdolności kredytowej grupy Cevital, jest co najmniej zaskakujące, że żaden prywatny inwestor nie był skłonny do udzielenia pożyczki na rzecz Groupe Brandt. Co więcej, jak zostało to również opisane w sekcji 7.1.3.1, oświadczenia różnych przedstawicieli Francji pokazują, że celem środków wsparcia była tylko i wyłącznie pomoc na rzecz FagorBrandt i Groupe Brandt: w ten sposób przedstawiono to publicznie wierzycielom. Argument ten zatem nie może zostać uwzględniony.
- (133) Ponadto ze względu na trudności, jakie napotykał poprzednik Groupe Brandt, grupa ta nie mogłaby zostać uznana za przedsiębiorstwo pozbawione historii kredytowej w świetle komunikatu z 2008 r. Jest to zobrazowane z jednej strony przez fakt, że żaden prywatny pożyczkodawca nie chciał zaangażować się poprzez przyznanie przedsiębiorstwu płynnych aktywów finansowych, a z drugiej strony przez fakt, że Groupe Brandt powinna być uznana za podmiot zapewniający ciągłość gospodarczą FagorBrandt, jak wykazano to w sekcji 8.2.
- (134) Ponadto Francja twierdzi, że wszystkie transze przyznane w ramach pożyczki przez prywatnych pożyczkodawców zostały objęte taką samą stopą procentową jaką zastosowało FDES. Transze A pożyczki z FDES i pożyczek prywatnych zostały wprawdzie przyznane na takich samych warunkach (stopa EURIBOR + [300–600] punktów bazowych) i z takimi samymi zabezpieczeniami, ale kwota transzy A pożyczki z FDES jest prawie pięć razy wyższa niż kwota transz A pożyczek prywatnych. W ten sam sposób transze B pożyczki z FDES i pożyczek prywatnych zostały rzeczywiście przyznane na takich samych warunkach (stopa EURIBOR + [300–600] punktów bazowych) i z takimi samymi zabezpieczeniami, mimo że kwota transzy B pożyczki z FDES jest również prawie pięć razy wyższa.
- (135) W odniesieniu do transzy C Komisja zauważa, że stopa rentowności jest wyższa od stopy rentowności transzy A ([0–5] %) i transzy B ([0–5] %), podczas gdy jej okres zapadalności jest krótszy niż w przypadku innych transz. Mimo że pożyczki zostały podzielone na różne transze, analizę pożyczek publicznych i prywatnych należy przeprowadzić w ujęciu całościowym.
- (136) Rozważenie pożyczki z FDES i pożyczek z Société Générale i Natixis w całości uderzającą asymetrię narażenia na ryzyko każdego z wierzycieli: Francja udzieliła pożyczki na kwotę sześć razy wyższą niż każdy z banków, których wyłącznym zadaniem, w przeciwieństwie do Francji, jest zapewnianie przedsiębiorstwom płynnych aktywów finansowych. Miało to miejsce mimo tego, że Société Générale i Natixis od dawna utrzymują współpracę z FagorBrandt, za którego następcę można uznać Groupe Brandt⁽²⁷⁾, i że wchodzi w skład grupy instytucji finansowych utworzonej w celu wsparcia przedsiębiorstwa⁽²⁸⁾. Ze swojej strony Francja, która początkowo nie miała interesu w utrzymaniu działalności FagorBrandt, udzieliła najpierw pożyczki w wysokości 10 mln EUR, a następnie, mimo opóźnienia zwrotu transzy B tej pożyczki, przyznała nową pożyczkę w kwocie ponad cztery razy większej niż pierwsza pożyczka. Żaden prywatny wierzyciel nie podjąłby takiego działania: dowodzi temu fakt, że bank Thémis nie przyznał innej pożyczki niż tej w wysokości 5 mln EUR. Ponadto, mimo że pożyczka z FDES opiewała na kwotę sześć razy wyższą niż pożyczki z Société Générale i

⁽²⁷⁾ Banki Société Générale i Natixis to główne banki dawnej grupy FagorBrandt: każdy z tych dwóch banków posiada 3 mln EUR niezabezpieczonych zobowiązań, które utraciły zabezpieczenia po zdjęciu zastawu na zapasach podczas okresu obserwacyjnego FagorBrandt.

⁽²⁸⁾ Société Générale, Natixis, CACIB, Arkea i BBVA.

Natixis, została ona objęta takimi samymi zabezpieczeniami jak te pożyczki. Ponadto z uwagi na publiczne oświadczenia przedstawicieli Francji dwa banki Société Générale i Natixis nie mogły nie wiedzieć o tym, że Francja chciała udzielić Groupe Brandt wsparcia finansowego w formie pożyczki. Na ich decyzję o przyznaniu odpowiednich pożyczek wpłynęła zatem jedynie praktycznie całkowita pewność, że Francja udzieli wsparcia na rzecz kontynuacji działalności przejętej przez Groupe Brandt, co miało zmniejszyć ryzyko ciężące na tych dwóch bankach. Co więcej, Natixis działa na rzecz Francji w zakresie zarządzania pożyczkami z FDES, co naturalnie wpłynęło na decyzję tego banku. Poza korzyściami wynikającymi z pożyczki przyznanej na rzecz Groupe Brandt zatwierdzenie planowanej transakcji przez władze publiczne umożliwiło bankowi Natixis dalszą działalność w zakresie zarządzania w przyszłości innymi pożyczkami z FDES, w związku z czym jego pozycja nie jest porównywalna z pozycją Francji. Ponadto wspierając FagorBrandt, a następnie Groupe Brandt, FDES wykorzystowało prawie 20 % swojego budżetu w wysokości 300 mln EUR przewidzianego w ustawie budżetowej na 2014 r., podczas gdy prywatni pożyczkobiorcy, mając na uwadze swoje indywidualne zdolności udzielania pożyczek, zostali narażeni na o wiele mniejsze ryzyko.

- (137) Tylko jeden inny motyw może zatem uzasadniać bezwarunkowe wsparcie, które publicznie ogłosili przedstawiciele Francji: z kolejnych oświadczeń tych przedstawicieli wynika, że celem Francji była ochrona miejsc pracy i utrzymanie produkcji FagorBrandt na terytorium francuskim – takie motywy mają niewiele wspólnego z motywami prywatnego wierzyciela.
- (138) Francja nie zachowała się zatem jak prywatny pożyczkodawca, a stopy procentowe zastosowane w przypadku trzech transz pożyczki z FDES w wysokości 47,5 mln EUR nie są zgodne z warunkami rynkowymi.
- (139) Wobec braku informacji pozwalających zakwestionować stopy procentowe określone w komunikacie z 2008 r. Komisja uważa, że stopę procentową zgodną z warunkami rynkowymi można obliczyć na podstawie tego komunikatu. Ponieważ zabezpieczenia można uznać za standardowe w świetle komunikatu z 2008 r. i ze względu na fakt, że Groupe Brandt może zostać uznana za nowe przedsiębiorstwo, bądź za przedsiębiorstwo zapewniające ciągłość gospodarczą FagorBrandt, należy dodać 650 punktów bazowych do stopy referencyjnej we Francji w momencie udzielania pożyczki (0,53 %).
- (140) W świetle swojej dotychczasowej praktyki Komisja uważa, że kwota pomocy równa jest różnicy między stopą wynoszącą 7,03 % (stopą referencyjną we Francji w wysokości 0,53 % + 650 punktów bazowych) stosowaną w odniesieniu do kwoty głównej każdej z transz pożyczki, a więc odpowiednio 11,2 mln EUR, 23,8 mln EUR i 12,5 mln EUR, oraz stopami transz A, B i C ([0–5] %, [0–5] %, [0–5] %) stosowanymi w odniesieniu do kwoty głównej transz A, B i C, a więc odpowiednio 11,2 mln EUR, 23,8 mln EUR i 12,5 mln EUR; różnica ta została obliczona dla okresy, podczas którego Groupe Brandt ⁽²⁹⁾ otrzymała tę kwotę do swojej dyspozycji.

7.1.4. Zakłócanie konkurencji i wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi

- (141) Środki stanowią korzyść dla FagorBrandt i Groupe Brandt, zapewniając im dodatkowe zasoby i zapobiegając zaprzestaniu działalności. Pozwalają im bowiem na utrzymanie silniejszej pozycji konkurencyjnej niż pozycja, którą spółki te miałyby w przypadku braku pomocy. Mogą więc zakłócać konkurencję między producentami dużego elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego.
- (142) Ponadto rynek dużego elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego charakteryzuje się szeroką wymianą handlową między państwami członkowskimi.
- (143) Tym samym Komisja stwierdza, że korzyść przyznana poprzez analizowane środki przedsiębiorstwu działającemu na rynku otwartym na konkurencję zakłóca konkurencję lub grozi zakłóceniem konkurencji i może wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

7.1.5. Wniosek dotyczący istnienia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE

- (144) Komisja uważa, że pożyczki przyznane przez Francję na rzecz FagorBrandt i Groupe Brandt stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

⁽²⁹⁾ Korzyść gospodarcza = $(0,0703 \times 11\,200\,000 - [0,00 - 0,05] \times 11\,200\,000) + (0,0703 \times 23\,800\,000 - [0,00 - 0,05] \times 23\,800\,000) + (0,0703 \times 12\,500\,000 - [0,00 - 0,05] \times 12\,500\,000)$.

- (145) Komisja stwierdza natomiast brak pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE w odniesieniu do umorzenia zadłużenia z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych dokonanego przez Francja na rzecz FagorBrandt.

7.2. Ocena zgodności środków z mającymi zastosowanie zasadami pomocy państwa

- (146) Zakaz przyznawania pomocy państwa zawarty w art. 107 ust. 1 TFUE nie jest ani bezwzględny, ani bezwarunkowy. W szczególności art. 107 ust. 2 i 3 TFUE stanowią podstawy prawne pozwalające na uznanie niektórych kategorii pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym.
- (147) W niniejszej sprawie Komisja uważa, że pomoc została przyznana w celu przywrócenia długoterminowej rentowności przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji. W związku z tym należy zbadać, czy analizowane środki można uznać za zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 TFUE.

7.2.1. Mająca zastosowanie podstawa prawna

- (148) W pkt 137 wytycznych dotyczących pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji⁽³⁰⁾ określono, że „Komisja przeanalizuje zgodność z rynkiem wewnętrznym każdej pomocy na ratowanie lub restrukturyzację udzielonej bez jej zatwierdzenia, a tym samym z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu, na podstawie niniejszych wytycznych, jeżeli część lub całość pomocy przyznano po publikacji wytycznych w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*”. W pkt 138 wyjaśniono następnie: „We wszystkich innych przypadkach Komisja przeprowadzi analizę na podstawie wytycznych mających zastosowanie w czasie przyznawania danej pomocy”.
- (149) Jako że analizowane środki przyznano odpowiednio w listopadzie 2013 r. i w kwietniu 2014 r., ich zgodność należy przeanalizować w świetle wytycznych z 2004 r.
- (150) Francja nie przedstawiła uwag dotyczących zgodności środków. Przyjmując bowiem, że pożyczki przyznane na rzecz FagorBrandt i Groupe Brandt nie stanowią pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, Francja uważa, że nie ma konieczności weryfikacji ich zgodności z zasadami określonymi w wytycznych z 2004 r.
- (151) W związku z tym należy przypomnieć stanowisko Trybunału, który w wyroku w sprawie C-364/90 Włochy przeciwko Komisji stwierdził, co następuje: „W odpowiedzi na pierwszy argument należy przypomnieć, że państwo członkowskie, które wnioskuje o zgodę na przyznanie pomocy w drodze odstępstwa od postanowień Traktatu jest zobowiązane do współpracy z Komisją. W ramach tego zobowiązania musi ono w szczególności przedstawić wszystkie dowody, które mogłyby tej instytucji pozwolić na sprawdzenie, czy spełnione są wszystkie warunki zastosowania wnioskowanego odstępstwa”⁽³¹⁾.

7.2.2. Pożyczka z FDES w wysokości 10 mln EUR przyznana FagorBrandt

- (152) Jedną z podstawowych zasad regulujących pomoc na ratowanie i na restrukturyzację jest zasada „pierwszy i ostatni raz” określona w pkt 72 wytycznych z 2004 r., który stanowi: „Zgodnie z tą samą zasadą [zasadą »pierwszy i ostatni raz«], aby zapobiec niesprawiedliwemu udzielaniu pomocy przedsiębiorstwom, które mogą utrzymać się wyłącznie dzięki wielokrotnie udzielanej pomocy państwa, pomoc w celu ratowania powinna być udzielana tylko jeden raz”. W pkt 73 dodaje się: „Jeżeli planowana pomoc w celu ratowania lub w celu restrukturyzacji jest zgłoszona Komisji, Państwo Członkowskie musi określić, czy zainteresowane przedsiębiorstwo otrzymało już w przeszłości pomoc w celu ratowania lub w celu restrukturyzacji, włącznie z wszelką tego typu pomocą otrzymaną przed datą stosowania niniejszych wytycznych lub wszelką niezgłoszoną pomoc. W takim przypadku oraz jeżeli upłynęło mniej niż 10 lat od momentu przyznania pomocy w celu ratowania lub nastąpił koniec okresu restrukturyzacji, lub wstrzymano wdrażanie planu restrukturyzacji (niezależnie od tego, które wydarzenie nastąpiło jako ostatnie), Komisja nie przyzna dalszej pomocy w celu ratowania lub w celu restrukturyzacji”.

⁽³⁰⁾ Dz.U. C 249 z 31.7.2014, s. 1.

⁽³¹⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 28 kwietnia 1993 r. w sprawie C-364/90 Włochy przeciwko Komisji, ECLI:EU:C:1993:157, pkt 20.

- (153) W niniejszym przypadku FagorBrandt otrzymało pomoc na restrukturyzację w 2008 r., którą Komisja uznała za zgodną. Ponadto żaden z wyjątków przewidzianych w pkt 73 wytycznych z 2004 r. nie ma zastosowania. Nowa pomoc na restrukturyzację przyznana przed upłynięciem sześciu miesięcy od przyznania ostatniego środka nie może być zatem w żadnym przypadku zgodna z przepisami mającymi zastosowanie w zakresie pomocy państwa.
- (154) W związku z tym Komisja stwierdza, że pomoc państwa na rzecz FagorBrandt polegająca na udzieleniu pożyczki z FDES w dniu 25 listopada 2013 r. jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w świetle zasad stosowania art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE przewidzianych w wytycznych z 2004 r.

7.2.3. Pożyczka z FDES w wysokości 47,5 mln EUR na rzecz Groupe Brandt

- (155) Jak wykazano w sekcji 8.2, Groupe Brandt należy uznać za podmiot zapewniający ciągłość gospodarczą FagorBrandt. Z tego względu Groupe Brandt zgodnie z zasadą „pierwszy i ostatni raz” przewidzianej w pkt 72 i 73 wytycznych z 2004 r. nie mogła więc otrzymać pomocy na restrukturyzację nie mogła więc otrzymać pomocy na restrukturyzację.
- (156) Co więcej, nawet jeżeli Groupe Brandt uznano by za nowo powstałe przedsiębiorstwo, w sprzeczności z wnioskami przedstawionymi w sekcji 8.2, pomoc niewątpliwie nie mogłaby zostać uznana za zgodną z uwagi na pkt 12 wytycznych z 2004 r. Punkt ten stanowi bowiem: „W rozumieniu niniejszych wytycznych nowo utworzone przedsiębiorstwo nie kwalifikuje się do pomocy na ratowanie lub restrukturyzację nawet wtedy, gdy jego pierwotna sytuacja finansowa jest niepewna. Dotyczy to na przykład sytuacji, gdy nowe przedsiębiorstwo powstaje z likwidacji poprzedniego lub nawet tylko przejmując jego aktywa”. W niniejszej sprawie Groupe Brandt została utworzona w dniu 15 stycznia 2014 r. w następstwie likwidacji FagorBrandt. Groupe Brandt nie mogłaby zatem w żadnym przypadku otrzymać pomocy państwa z tytułu pomocy na restrukturyzację.
- (157) W związku z tym Komisja stwierdza, że pomoc państwa na rzecz Groupe Brandt polegająca na udzieleniu pożyczki z FDES w dniu 24 kwietnia 2014 r. jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w świetle zasad stosowania art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE przewidzianych w wytycznych z 2004 r.

8. ODZYSKANIE POMOCY I CIĄGŁOŚĆ GOSPODARCZA

8.1. Zakres analizy

- (158) Zgodnie z postanowieniami TFUE i utrwalonym orzecznictwem Trybunału Komisja jest uprawniona do podjęcia decyzji nakazującej zainteresowanemu państwu członkowskiemu zniesienie lub zmianę pomocy w przypadku stwierdzenia przez Komisję niezgodności tej pomocy z rynkiem wewnętrznym⁽³²⁾. Z utrwalonego orzecznictwa Trybunału wynika również, że nałożenie na państwo członkowskie decyzją Komisji obowiązku zniesienia pomocy uznanej za niezgodną z rynkiem wewnętrznym służy przywróceniu stanu pierwotnego⁽³³⁾.
- (159) Trybunał stwierdził w tym względzie, że cel ten uznaje się za osiągnięty, jeżeli beneficjent dokonał zwrotu kwot przyznanych w ramach pomocy niezgodnej z prawem, a zatem utracił korzyść uzyskaną na rynku względem konkurentów, i jeżeli przywrócono sytuację sprzed wypłaty pomocy⁽³⁴⁾.
- (160) Zgodnie z orzecznictwem art. 14 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999⁽³⁵⁾ stanowi: „W przypadku gdy podjęte zostały decyzje negatywne w sprawach pomocy przyznanej bezprawnie, Komisja podejmuje decyzję, że zainteresowane państwo członkowskie podejmie wszelkie konieczne środki w celu windykacji pomocy od beneficjenta [...]”.

⁽³²⁾ Zob. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 12 lipca 1973 r. w sprawie C-70/72 Komisja przeciwko Niemcom, ECLI:EU:C:1973:87, pkt 13.

⁽³³⁾ Zob. wyrok z 14 września 1994 r. w sprawach połączonych C-278/92, C-279/92 oraz C-280/92 Hiszpania przeciwko Komisji, ECLI:EU:C:1994:325, pkt 75.

⁽³⁴⁾ Zob. wyrok z dnia 17 czerwca 1999 r. w sprawie C-75/97 Belgia przeciwko Komisji, ECLI:EU:C:1999:311, pkt 64 i 65.

⁽³⁵⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 108 traktatu o funkcjonowaniu unii Europejskiej (Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1).

- (161) W związku z tym, biorąc pod uwagę, że przedmiotowe środki wdrożono z naruszeniem art. 108 TFUE i że należy je uznać za pomoc niezgodną z prawem i z rynkiem wewnętrznym, związaną z nimi pomoc należy odzyskać w celu przywrócenia sytuacji, która istniała na rynku przed przyznaniem tych środków. Odzyskanie pomocy powinno zatem dotyczyć okresu, w którym korzyść została przyznana beneficjentowi, tj. okresu od dnia przekazania pomocy do dyspozycji beneficjenta do dnia jej faktycznego odzyskania. Kwoty podlegające odzyskaniu obejmują odsetki należne do dnia faktycznego zwrotu pomocy. Zgodnie z orzecznictwem odsetki podlegające odzyskaniu nalicza się od dnia faktycznego przekazania pomocy do dyspozycji beneficjenta ⁽³⁶⁾.
- (162) Francja musi zatem odzyskać niezgodną pomoc, która obejmuje pożyczkę z FDES z dnia 25 listopada 2013 r., od FagorBrandt oraz niezgodną pomoc, która obejmuje pożyczkę z FDES z dnia 24 kwietnia 2014 r., od Groupe Brandt.

8.2. Odzyskanie pomocy niezgodnej z rynkiem wewnętrznym od FagorBrandt – ciągłość gospodarcza

- (163) Zgodnie z orzecznictwem obowiązek odzyskania można rozszerzyć na nową spółkę, której spółka będąca beneficjentem pomocy przekazała określone aktywa, w przypadku gdy przekazanie to umożliwi stwierdzenie ciągłości gospodarczej pomiędzy obydwoma spółkami ⁽³⁷⁾. Nie można zatem wykluczyć rozszerzenia obowiązku odzyskania pomocy na inny podmiot, pod warunkiem ustalenia, że podmiot ten faktycznie korzysta z przedmiotowej pomocy z uwagi na zachowanie ciągłości gospodarczej między obydwoma podmiotami. W takim przypadku podmioty przejmujące działalność beneficjenta powinny również dokonać zwrotu odnośnej pomocy jako niezgodnej z rynkiem wewnętrznym.
- (164) Jeżeli chodzi o pożyczkę z FDES w wysokości 10 mln EUR, została ona przyznana na rzecz FagorBrandt. Spółkę tę postawiono jednak w stan likwidacji, a jej aktywa zostały zbyte zgodnie z wyrokiem sądu gospodarczego w Nanterre z dnia 15 kwietnia 2014 r. W niniejszej sprawie należy zatem zbadać, czy podmioty przejmujące działalność FagorBrandt, tj. Variance Technologies, Pierre Jullien i Groupe Brandt, można uznać za zapewniające ciągłość gospodarczą tej spółki, a zatem zobowiązane do zwrotu pomocy niezgodnej z rynkiem wewnętrznym, z której skorzystało FagorBrandt.
- (165) Zgodnie z decyzją Trybunału w sprawie Włochy i SIM2 przeciwko Komisji ⁽³⁸⁾, na którym Komisja oparła swoje decyzje w sprawach Olympic Airlines, Alitalia i Sernam ⁽³⁹⁾, analiza ciągłości gospodarczej między podmiotami opiera się na szeregu wskazówek. W orzecznictwie wymienia się między innymi następujące czynniki, które można uwzględnić: (i) wielkość przekazanych aktywów; (ii) cenę przekazania aktywów; (iii) tożsamość podmiotów przejmujących; (iv) moment dokonania przejęcia; oraz (v) uzasadnienie gospodarcze przejęcia. Ten szereg wskazówek znajduje potwierdzenie Trybunału Sprawiedliwości w wyroku z dnia 28 marca 2012 r. w sprawie Ryanair przeciwko Komisji ⁽⁴⁰⁾, w którym utrzymano decyzję Komisji w sprawie Alitalia.
- (166) W niniejszej sprawie z uwagi na znaczne ograniczenie wielkości aktywów przejętych przez Variance Technologies (zakład w Aizenay) i Pierre'a Julliena (zakład produkcyjny w La Roche-sur-Yon) nie można uznać tych dwóch podmiotów przejmujących za zapewniające ciągłość gospodarczą FagorBrandt.
- (167) Groupe Brandt, za pośrednictwem swojej spółki dominującej, Cevital, przejęła natomiast wszystkie rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywa niematerialne i prawne, które w całości należały do FagorBrandt, a także wszystkie zapasy. Dodatkowo Groupe Brandt weszła w posiadanie znaków towarowych i patentów FagorBrandt. Groupe Brandt przejęła także prawie 90 % umów o pracę FagorBrandt w związku z likwidacją tej spółki.
- (168) Ponadto cena, po której Groupe Brandt nabyła aktywa, została ustalona przez sąd gospodarczy w Nanterre w ramach postępowania zbiorowego względem FagorBrandt, a nie w ramach transakcji rynkowej. Sytuacja ta znajduje odzwierciedlenie w fakcie, że Groupe Brandt nabyła aktywa FagorBrandt po cenie [0–5] mln EUR, chociaż obroty spółki za 2012 r. wyniosły [600–800] mln EUR. Ponadto należy zauważyć, że żadna spółka poza

⁽³⁶⁾ Wyrok Sądu z dnia 30 stycznia 2002 r. w sprawie T-35/99 Keller i Keller Meccanica przeciwko Komisji, ECLI:EU:T:2002:19, pkt 106–109.

⁽³⁷⁾ Wyrok Sądu z dnia 28 marca 2012 r. w sprawie T-123/09 Ryanair przeciwko Komisji, ECLI:EU:T:2012:164, pkt 155.

⁽³⁸⁾ Wyrok Trybunału z dnia 8 maja 2003 r. w sprawach C-328/99 i C-399/00 Włochy i SIM 2 Multimedia SpA przeciwko Komisji ECLI:EU:C:2003:252.

⁽³⁹⁾ Decyzja Komisji z dnia 17 września 2008 r., pomoc państwa N 321/08, N 322/08 i N 323/08 – Grecja – sprzedaż niektórych aktywów Olympic Airlines/Olympic Airways Services; Decyzja Komisji z dnia 12 listopada 2008 r., pomoc państwa N 510/08 – Włochy – sprzedaż aktywów Alitalia; decyzja Komisji z dnia 4 kwietnia 2012 r. SA.34547 – Francja – przejęcie aktywów grupy SERNAM w ramach postępowania naprawczego.

⁽⁴⁰⁾ Wyrok Sądu z dnia 28 marca 2012 r. w sprawie T-123/09 Ryanair przeciwko Komisji, ECLI:EU:T:2012:164.

Groupe Brandt nie zgłosiła zamiaru nabycia aktywów FagorBrandt. Cena, po której dokonano zbycia, nie była zatem wynikiem konfrontacji kilku konkurencyjnych ofert. Cena, po której Groupe Brandt nabyła aktywa FagorBrandt, nie może być zatem uznana za cenę wynikającą z transakcji rynkowej.

- (169) Ponadto Groupe Brandt miała na celu prowadzenie tej samej działalności produkcyjnej co FagorBrandt, przy wykorzystaniu tych samych znaków towarowych. W tym względzie należy zwrócić uwagę na fakt, że Groupe Brandt przejęła wszystkie zapasy FagorBrandt⁽⁴¹⁾, jak również wszystkie zobowiązania w odniesieniu do dostawców i klientów związane ze zbytą działalnością. Dodatkowo grupa Cevital wyraźnie i publicznie⁽⁴²⁾ wskazała, że ma na celu włączenie aktywów FagorBrandt we własną strategię handlową, podczas gdy sektor elektrycznego sprzętu gospodarstwa domowego stanowił już 10 % obrotów grupy Cevital. Ponadto, co bardzo znaczące, Groupe Brandt przejęła prawo użytkowania znaków handlowych najbardziej znanych spółek we Francji, tj. Brandt, De Dietrich, Vedette, Sauter i Easycook.
- (170) W związku z tym, uwzględniając wielkość przekazanych aktywów, cenę przekazania tych aktywów oraz uzasadnienie gospodarcze przejścia, Komisja stwierdza, że między FagorBrandt a Groupe Brandt istnieje ciągłość gospodarcza.
- (171) Pismem z dnia 1 marca 2016 r. Francja poinformowała Komisję, że Groupe Brandt, jako podmiot zapewniający ciągłość gospodarczą FagorBrandt, przystąpiła do zwrotu elementu pomocy określonego w sekcji 7.1.3.2 niniejszej decyzji oraz do zapłacenia odsetek od odzyskiwanych kwot naliczone do dnia 29 lutego 2016 r. W dniu 29 lutego 2016 r. Groupe Brandt zwróciła Francji kwotę pomocy wraz z odsetkami, tj. kwotę [0–100 000] EUR.
- (172) Zasadniczo zwrot pomocy ma na celu wyeliminowanie zakłócenia konkurencji spowodowanego przez określoną przewagę konkurencyjną (w niniejszej sprawie chodzi o element pomocy zawarty w pożyczce z FDES w wysokości 10 mln EUR) i przywrócenie sytuacji sprzed wypłacenia pomocy⁽⁴³⁾.
- (173) W związku z tym nie ma konieczności przystępowania w odniesieniu do Groupe Brandt do odzyskania niezgodnej pomocy państwa przyznanej na rzecz FagorBrandt.

8.3. Odzyskanie pomocy niezgodnej z rynkiem wewnętrznym od Groupe Brandt

- (174) Jeżeli chodzi o pożyczkę z FDES w wysokości 47,5 mln EUR przyznaną Groupe Brandt, jedynie Groupe Brandt jest zobowiązana do zwrotu niesłusznie otrzymanej pomocy. Pożyczkę przyznano bowiem nominalnie na rzecz Groupe Brandt, która w dniu przyjęcia niniejszej decyzji nadal prowadziła działalność. Nie powstaje więc kwestia ciągłości gospodarczej między grupą Cevital i Exagon z jednej strony a Groupe Brandt z drugiej strony.
- (175) Ponadto, biorąc pod uwagę fakt, że środki pomocy zostały przyznane w formie pożyczki, Komisja uważa, że pomoc zaistniała i zasadniczo istniała nadal w momencie płatności dokonywanych w poszczególnych terminach zapadalności.
- (176) Pismem z dnia 1 marca 2016 r. przesłanym pocztą elektroniczną Francja poinformowała Komisję, że jeżeli chodzi o terminy zapadalności, które upłynęły do dnia 29 lutego 2016 r., Groupe Brandt przystąpiła do zwrotu elementu pomocy zawartego w pożyczce z FDES w wysokości 47,5 mln EUR na rzecz Groupe Brandt określonej w sekcji 7.1.3.3 niniejszej decyzji oraz do zapłacenia odsetek od odzyskiwanych kwot naliczonych tego samego dnia, tj. do dnia 29 lutego 2016 r. W dniu 29 lutego 2016 r. Groupe Brandt zwróciła Francji kwotę pomocy wraz z odsetkami, tj. kwotę [0–5 mln] EUR.
- (177) Ponadto w odniesieniu do wszystkich przyszłych terminów zapadalności od dnia 1 marca 2016 r. stopa procentowa pożyczki z FDES została podwyższona i ustalona na poziomie 7,03 %. Ustalenie to zostało potwierdzone aneksem do umowy pożyczki przekazanym Komisji przez Francję w dniu 1 marca 2016 r.

⁽⁴¹⁾ Z wyjątkiem zapasów związanych z zakładem w La Roche-sur-Yon.

⁽⁴²⁾ <http://www.usinenouvelle.com/article/la-strategie-de-l-algerien-cevital-avec-brandt.N268498>

⁽⁴³⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 11 września 2009 r. w sprawie C-520/07 P Komisja przeciwko MTU Friedrichshafen, ECLI:EU:C:2009:557, pkt 57 oraz przytoczone orzecznictwo, tj. wyroki w sprawach C-328/99 i C-399/00 Włochy i SIM 2 Multimedia przeciwko Komisji, ECLI:EU:C:2003:252, pkt 66 oraz w sprawie C-277/00 Niemcy przeciwko Komisji, ECLI:EU:C:2004:238, pkt 74–76.

- (178) Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, Komisja uznaje, że element pomocy zawarty w pożyczce z FDES w wysokości 47,5 mln EUR został wyeliminowany i że przywrócono sytuację istniejącą przed przyznaniem niezgodnej pomocy, zgodnie z orzecznictwem w tym zakresie ⁽⁴⁴⁾. Ponadto żadna pomoc nie zaistnieje w przyszłości.
- (179) W związku z tym nie ma konieczności przystępowania w odniesieniu do Groupe Brandt do odzyskania niezgodnej pomocy państwa.

9. WNIOSEK

- (180) Komisja stwierdza, że Francja, udzielając FagorBrandt i Groupe Brandt pożyczki z FDES, przyznała pomoc państwa w sposób niezgodny z prawem i z naruszeniem art. 108 ust. 3 TFUE. Poprzez zwrot pożyczek i dostosowanie umowy pożyczki do warunków rynkowych przywrócono jednak sytuację istniejącą przed przyznaniem tej niezgodnej z prawem pomocy państwa, a zatem nie ma potrzeby wydawania decyzji nakazującej odzyskanie pomocy i zniesienie środków, o których mowa w niniejszej decyzji,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Pomoc państwa, która wynika z pożyczek z funduszu rozwoju gospodarczego i społecznego (FDES) udzielonych na rzecz FagorBrandt dnia 28 listopada 2013 r. i która została w sposób niezgodny z prawem i z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej przyznana przez Francję na rzecz FagorBrandt jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim zastosowana stopa procentowa jest niższa od stopy procentowej obliczonej w niniejszej decyzji na podstawie komunikatu Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (zwanego dalej „komunikatem z 2008 r.”), tj. stopy wynoszącej 7,03 %.

2. Pomoc państwa, która wynika z pożyczek z FDES udzielonych na rzecz Groupe Brandt dnia 24 kwietnia 2014 r. i która została w sposób niezgodny z prawem i z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej przyznana przez Francję na rzecz Groupe Brandt jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim zastosowana stopa procentowa jest niższa od stopy procentowej obliczonej w niniejszej decyzji na podstawie komunikatu z 2008 r., tj. stopy wynoszącej 7,03 %.

Artykuł 2

Po stwierdzeniu zwrotu przez Groupe Brandt pomocy, o której mowa w art. 1, formalne postępowanie wyjaśniające przewidziane w art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej stało się bezprzedmiotowe.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Francuskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 15 marca 2016 r.

W imieniu Komisji
Margrethe VESTAGER
Członek Komisji

⁽⁴⁴⁾ Por. przypis 43.